ПРИВАТНА БІБЛІОТЕКА
ОСИПА І АНАСТАЗИЇ КОЧАН
ЗДА

ПРОҐРАМА

Загальних Зборів Руского Товариства педаґоґічного.

Med. univ. Dr. J. TURYN
WIEN
XVIII. Gersthoferstrasse 138

Збори відбудуть ся в четвер 2. н. ст. лютого 1905. о год. $9^1/_2$ рано в V. клясї (III. поверх) рускої ґімназиї у Львові. Перед Зборами відбуде ся Служба Божа з панахидою за померших членів в Успеньскій Церкві о год. $8^1/_2$ рано; підчас Служби Божої сьпівати буде хор бурси Товариства.

Порядок дневний Зборів слїдуючий:

1. Відкрите Зборів Головою Товариства.
2. Іменоване почетних членів Товариства.
3. Звіт секретара.
4. Звіт касовий і видавництв Товариства.
5. Звіт комісиї контрольної.
6. Вибір Голови і Видїлу.
7. Вибір комісиї контрольної.
8. Відчит Др. С. Рудницкого про ґеоґрафію, єї завданя і методи.
9. Внесеня Видїлу і членів.

Головний Видїл звертає ся до своїх філїй і всїх членів, так львівских як і позальвівских, щоби зволили як найчисленнїйше прибути на збори Товариства. Численні збори дадуть доказ, що наша суспільність інтересує ся одним з найважнїйших наших Товариств та узнає єго вагу для культурного та просьвітного піднесеня нашого народа. Народне учительство повинно взяти як найживійшу участь в сих зборах, тим більше, що по загальних зборах Товариства відбуде ся дискусия над заложенєм товариства „Самопоміч“, якого ціль головна приходити своїм членам в поміч моральну та материяльну.

За Головний Видїл Руского Товариства Педаґоґічного у Львові:

Іван Чапельский
голова.

Др. Володимир Левицкий
секретар.

ЗВІТ

Головного Виділу Руского Товариства Педаґоґічного у Львові

за час від 1. вересня 1903. до 31. грудня 1904.

Виділ головний вибраний на звичайних загальних зборах дня 2. лютого 1904. уконституував ся, як слїдує:

Голова: о. Іван Чапельский, крилошанин гр.-кат. капітули у Львові.

Заступник голови: Др. Михайло Коцюба, ц. к. професор мужеской семінариї учительскої і директор приватної женьскої семінариї з рускою мовою викладовою у Львові.

Секретар: Др. Володимир Левицкий, ц. к. професор V. ґімназиї у Львові.

Касиєр: Андрій Алиськевич, ц. к. професор VI. ґімназиї у Львові.

Контрольор: Ілия Кокорудз, ц. к. професор рускої ґімназиї у Львові.

Маґазинєр: Микола Мороз, ц. к. директор школи вправ у Львові.

Виділові: Ольга Барвіньска, ц. к. учителька школи вправ у Львові; Мария Білецка, заступниця директора рускої школи виділової ім. Шевченка у Львові; Василь Білецкий ц. к. професор рускої ґімназиї і директор виділової школи ім. Шевченка у Львові; о. Володимир Ганицкий, парох Рудна; Ілия Чиж, директор школи в Клепарові.

Заступники виділових: Кость Паньковский, директор Союза кредитового у Львові; о. Теодозий Лежогубский, ц. к. катихит школи реальної у Львові; Іван Строньский, управитель школи в Збоїсках коло Львова.

До контрольної комісиї вибрані на загальних Зборах: Осип Гриневич, ц. к. учитель школи вправ; Дмитро Вовків, директор школи в Винниках; Кирило Маліцкий, директор школи в Щирци.

1. Діяльність Виділу.

В часї від 31. серпня 1903. до Загальних Зборів 2. лютого 1904. відбув попередний виділ 11 засїдань; новий Виділ відбув за час свого урядованя (від 2. лютого 1904. до 31. грудня 1904.) 20 засїдань, так що за увесь

час від 31. серпня 1903. відбуло ся 31 засїдань Видїлу. Усї засїданя Видїлу були присьвячені справам Товариства, его інститутів, бурс, видавництв, шкіл та філїй. А скількість тих справ зросла і все зростає так сильно (протокол товариства виказує пр. за час від 31. серпня 1903. до 31. грудня 1904. р. 1170 чисел), що члени Видїлу лиш з великим накладом сил, працї та часу могли обовязки свої сповняти. Найбільше роботи причиняли Видїлови численні інституциї львівскі, як школа видїлова ім. Шевченка, ново заснована руска семінария жіноча, курс анальфабетів, курс пополудневий науки язика руского для дївчат польских шкіл видїлових, бурси та інститути для учеників та учениць, так що Видїл бачив ся приневолений розширити компетенцию поодиноких комітетів, що занимають ся управою інститутів Товариства, лишаючи собі лиш загальний нагляд тих інституций. Однак мимо сего остало тілько усяких справ, і то переважно львівских, що Видїл мусїв прийти до пересьвідченя, що лиш через подїл дїяльности і працї Видїлу можна дійти до важнїйших результатів та заняти ся попри справи львівскі справами філїяльними та справами шкільництва народного; і тому-то Видїл випрацював плян подїлу Видїлу на поодинокі секциї, з яких кожда займе ся відповідними справами, і можна надїяти ся, що слїдуючий Видїл при помочи сего реґуляміну буде міг ще успішнїйше дїлати для добра нашого шкільництва, як се дотеперішні видїли могли робити. — Так само перевів Видїл деякі реформи в веденю адмінїстрациї Товариства та в веденю книг касових; в канцеляриї Товариства був занятий сталий урядник, а кромі сего щоденно в канцеляриї в годинах вечірних перебували функционарі Товариства для полагоджуваня біжучих справ.

Найважнїйшими здобутками Товариства за минувший рік адмінїстрацийний є відкрите рускої семінариї жіночої та протекторат, який обняв Єго Ціс. і Кор. Високість Найдостойнїйший Архикнязь Фердинанд Кароль над комітетом будови бурси Товариства (письмом з дня 16. марта 1904. ч. 78.). Семінария жіноча, яку відкрито 1. жовтня 1903. р., розвиваєсь під управою Д-ра М. Коцюби дуже успішно; в р. 1903/4. істнував лиш перший рік семінариї (число учениць 17), в біжучім роцї істнує перший (учениць 33) і другий рік (учениць 14) семінариї з загальним числом 47 учениць.

Видїл дав далї почин до заснованя товариства „Самопоміч“ для несеня моральної та материяльної помочи своїм членам; вступні роботи над введенем в житє сего товариства вже покінчені, а число членів, які вже до тепер зголосили своє вступлене до сего тевариства, перевисшає вже 400.

Щоби дїяльність товариства розширити, скликав Видїл надзвичайні загальні збори своїх членів на день 11. червня 1904. до Львова; на зборах тих переведено зміну тих точок статута, що відносять ся до заснованя і компетенциї кружків педаґоґічних. Точки ті статута вимагали ясного спрецізованя тому, що в многих округах власти полїтичні не давали дозволу на закладанє таких кружків. Зміну статута затвердило ц. к. Намісництво рішенем з дня 11. червня 1904. ч. 89.165. — Збори ті іменували також п. Івана Верхратского, ц. к. професора рускої ґімназиї, почетним членом за его великі заслуги на поли лїнґвістики і шкільництва.

Єще одну справу, яка тикаєсь справ учительства народного, треба прилюдно піднести. Великий добродїй Товариства, радник судовий з Угнова, п. Роман Алексієвич, утворив фондацию в квотї 3.000 К свого імени для учителїв і учительок народних, згл. вдів і сиріт по учителях народних, народ-

ности рускої і куратором сеї фондациї іменував наше Товариство. Наше Товариство уважає за свій обовязок висказати сему великому добродїю на сим місци найсердечнїйшу подяку. Фондация ся війде як найскорше в житє по залагодженю відповідних формальностий правних.

Виділ Товариства звернув далї пильну увагу на часописи „Учитель“ та „Дзвінок“, які є орґанами Товариства. В минувшім роцї покликав Виділ окремі комітети, які занимають ся видаванєм сих часописий; комітет редакцийний „Учителя“ старав ся приєднати як найбільше число співробітників з поміж учительства народного і середного, розширив обєм „Учителя“ через долучуванє додатку популярно-наукового, розсилав з „Учителем“ ріжні цїнники видань наукових своїх та чужих і брошурку проф. І. Боберского про забави і гри рухові. Так само комітет редакцийний „Дзвінка“ розсилав своїм передплатникам додаток повістевий та музичний та маленьку ілюстровану історию Руси, видану товариством „Просьвіта“. Що обі часописи збудили більше заінтересованє серед публїки та що она починає інтересувати ся більше справами шкільництва, доказує сей факт, що число передплатників „Учителя“ і „Дзвінка“ постійно зростає і в порівнаню з р. 1902. число передплатників подвоїлось і доходить до 1.000.

Виділ брав також участь в ріжних манїфестациях народних; і так через відпоручників і відповідну адресу взяв участь в торжествах ювілейних Миколи Лисенка у Львові дня 8. грудня 1904., а учениці школи ім. Шевченка почтили Ювілята відогранєм єго опери „Коза Дереза“ в великій салї Народного Дому. Далї Виділ заявив телеґрафічно свій жаль по причинї страти великої приятельки дїтий, бл. п. Евгенії Ярошиньскої, а редакция „Дзвінка“ присьвятила памяти Єї окреме число. Так само Виділ взяв участь в торжествах ювілейних Івана Нечуя Левицкого, які відбули ся 31. грудня 1904. в Києві через вислане свого делеґата і вручене Ювілятови відповідної адреси.

Щоби придбати фонди для удержаня институций, а в першій мірі наймолодшої з тих институций — семінариї учительскої, Виділ урядив цикль викладів в комнатах рускої ґімназиї у Львові; викладів відбулось сїм, а виголосили їх пп.: Др. С. Рудницкий, Др. І. Демянчук, проф. А. Алиськевич і Др. В. Левицкий. Хотяй вступ був мінїмально низький, всеж таки відчити ті принесли чистого зиску 99 К 83 с. При тій нагоді складає Виділ всїм Вп. прелеґентам і Вп. Директорови Е. Харкевичу за відступленє комнат шкільних сердечну подяку.

В роцї адмінїстрацийнім 1903|4 показалась конечною з причин гіґієнїчних і технїчних зміна догеперішного льокалю Товариства; Товариство увійшло в переговори з комітетом будови руского народного театру і винаймило на школи і канцеляриї реальність при ул. Сикстускій ч. 47. за річний чинш в квотї 3.492 К. А хотяй через висший чинш і усякі адаптациї видатки Товариства збільшились о 1.750 К річно, однак Виділ уважав ся приневолений змінити попередний льокаль, вже хотяй би з уваги на повірені своїй опіцї учениці школи виділової ім. Шевченка і семінариї учительскої, які в давнїйшім льокалю не мали зовсїм місця на відпочинок в часї науки шкільної. З огляду на так збільшені видатки Виділ завів оплату в школї виділовій на всїх роках два рази в роцї.

Товариство удержувало в части своїм коштом, в части при помочи субвенциї Вис. Сойму отсї институциї: а) семінарию жіночу; б) 5-клясову

школу виділову ім. Шевченка; в) курс анальфабетів в 2 відділах; г) курс пополудневий науки язика руского в 3 відділах; д) бурсу для учеників; е) інститут сьв. Николая; з) інститут сьв. Ольги; ж) інститут дорожший для дівчат. Звіти поодиноких тих інституций подані понизше.

Щоби прийти в поміч біднім ученикам першої кляси ґімназияльної, які дуже часто перепадають лиш з браку відповідної помочи, урядив Виділ за ініциятивою проф. В. Білецкого корепетицию для таких учеників в своїм льокалю і поручив веденє єї студентови фільософії п. Бойцунови. Про вислід сеї корепетициї, яка поки-що була лиш першою пробою, годі на разі щось сказати, хосенність єї показати ся буде могла аж на рік слідуючий, коли такий курс урядить ся на більшу скалю зараз з початком року шкільного.

В минувшім році прибули слідуючі філії Товариства: в Сокалю, Копичинцях, Бучачи, Олеську, Збаражи, Коссові; подано також в послідних часах до ц. к. Намісництва о дозвіл на заснованє філії в Стрию, Дрогобичи, Золочеві та Ярославі. Найкрасше розвивають ся філії в Бережанах, Сокали, Коломиї, Тернополи та Станиславові завдяки праці та енерґії своїх членів. Всїх філій числить Товариство тепер 21; нових членів прибуло в часї від 1. вересня 1903. до 31. грудня 1904. 704, отже більше як два рази, як в році попереднім; від початку, с. є. від р. 1881. приступило до Товариства 2.854 членів. Сей зріст числа членів є доказом, що суспільність починає узнавати потребу і великі завданя нашого Товариства.

В кінци випадає зазначити, що Виділ був в силї з кінцем р. 1903. і початком р. 1904. виплатити з половини вплинувших жертв і складок на фонд запомоговий пять беззворотних підмог, а то три вдовицям, одну сироті по учителях, а одну учителеви народному в загальній квоті 180 К.

Головний Виділ почуваєсь до обовязку зложити глубоку подяку всїм Вп. Добродіям Товариства, і то так одиницям, як і інституциям за обильні жертви, які вплинули особливо на удержанє бурси, інтернату сьв. Ольги і семінариї учительскої. Жертви ті належить піднести з тим більшим признанєм, що загал наш ще не відчуває вповні далекосяглих завдань нашого Товариства і не попирає єго як слід, хотяй жертволюбивість загалу для инших цїлий культурних нашого народа є доволї велика.

Петициї.

Головний Виділ вніс в р. 1903. і 1904. слідуючі петициї до властий краєвих та державних. До краєвого Сойму: о підмогу для школи виділової ім. Шевченка, для семінариї учительскої, для бурси Товариства, для інституту сьв. Ольги, для курсу анальфабетів; дальше о підмогу на видаванє „Учителя“ і „Дзвінка“ і бібліотеки для молодїжи; о підмогу на загальні збори.

До Ради Шкільної Краєвої вислано слідуючі петициї і представленя: о підмогу на виданє ілюстрованого Робінзона (безуспішно); в справі заведеня утраквізму в школах середних (еляборат Д-ра І. Копача); в справі веденя діловодства в школах народних і пониженя руської мови в школах народних через інспекторів окружних (безуспішно); в справі відступленя саль шкільних на цїли Товариства (два рази безуспішно); о апробату для видань Товариства для бібліотек шкільних (20. січня 1904. — доси без відповіди).

До парляменту: о підмогу на інституциї і виданя Товариства)безуспішно).

До всіх Рад Шкільних Окружних (в схід. Галичині: о запренумероване „Учителя“ та „Дзвінка“ для зарядів шкільних і бібліотек окружних.)

Звіт касовий

за час від 1. вересня 1903. до 31. грудня 1904.

Сей звіт обіймає рух касовий в році шкільнім 1903/4 [від 1. вересня 1903. до 31. серпня 1904] і за чотири місяці року шк. 1904/5, с. є. до 31. грудня 1904. Тим способом пересунено поволи рік адміністрацийний з року шкільного на рік сонічний, хотяй не далось сего в рахунках Школи видїлової і Семинариї зовсїм перевести.

Журнал касовий виказує в р. 1903. (від 1. вересня до 31. грудня) 493 артикулів а 28.392 К 65 с обороту; в році сонічнім 1904. виказує журнал 2.463 позиций, а 62.000 К 43 с обороту. — На чеки вплинуло до 4.000 К. — Попередний звіт замкнено загальним дефіцитом в квоті 463 К 8 с та зазначено довг в друкарні на суму 6.624 К 84 с.

Сегорічний звіт (за 16 місяців) представляєсь в поодиноких рубриках ось так:

А) Приходи Товариства:

1) Вкладки в р. 1903. від $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$ . .	287 К 17 с
„ „ 1904.	1.709 „ 05 „
Разом . .	1.996 К 22 с
2) Датки в р. 1903. ($^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$) . . .	74 К 29 с
„ „ 1904	410 „ 48 „
Разом . .	484 К 77 с
3) Запомоги Сойму на Загальні збори:	
в р. 1903.	200 К — с
в р. 1904.	300 „ — „
Разом . .	500 К — с

Разом дають всї три позициї суму 2.980 К 99 с; се є безпосередні приходи Товариства.

Б) Розходи Товариства:

1) Удержане канцеляриї і урядника:

в р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$) . . .	245 К 76 с
в р. 1904.	652 „ 15 „
Разом . .	897 К 91 с

2) Кореспонденциї, порториї, посилки:

в р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$) . . .	125 К 47 с
в р. 1904.	460 „ 41 „
Разом . .	585 К 88 с

3) Курси для анальфабетів:

в р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$) . . .	82 К 37 с
в р. 1904.	126 „ 91 „
Разом . .	209 К 28 с

4) Курс пополудневий науки язика руского:

в р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$) . . .	20 К — с
в р. 1904	235 „ — „
Разом . .	255 К — с

5) Податки за 1903/4	57 К 41 с
Всї позициї від 1—5 дають суму . .	2.005 К 48 с

Зіставлене приходів і розходів представляєсь ось так:

приходи	2.980 К 99 с
розходи	2.005 „ 48 с
Остає сума . .	975 К 51 с

В) Підмоги головної каси для інституций Товариства:

1) Бурсї при ул. Ормяньскій дано . .	1.320 К — с
2) Інтернатови сьв. Ольги в р. 1903. . .	455 „ 93 „
в р. 1904.	562 „ 27 „
Разом . .	2.338 К 20 с
3) Дорожшому інститутови для дївчат (на заснованє і інвентар) . . .	819 „ 51 с
Разом виплачено на сї три інституциї для покритя недоборів суму . . .	3.207 К 71 с

Таким способом вже удержанє сих інституций добродійних загнало Товариство в дефіцит, а то на суму 2.232 К 20 с.

Г) Часопись „Учитель“:

1. Приходи.

Надвижка в дни 31. серпня 1903. . .	488 К 93 с
Передплата за час від $^1/_9$—$^{31}/_{12}$ 1903 . .	549 „ 10 „
Передплата в р. 1904.	1.696 „ 68 „
Субвенция Сойму за р. 1903. . . .	1.000 „ — „
„ „ „ 1904. . . .	1.000 „ — „
Разом . .	4.733 К 71 с

2. Розходи:

В р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$)	1.275 К 05 с
В р. 1904.: Редакция	621 „ 10 „
Експедиция	359 „ 42 „
Друк	2.022 „ 82 „
Часописи, кліші . . .	114 „ 70 „
Разом . .	4.393 К 09 с

З порівнаня остає надвижка . . .	340 К 62 с
Передплатники залягають з передплатою на суму понад	400 К — с

Д) Часопись „Дзвінок“:

1. Приходи.

Надвижка дня 31. серпня 1903. . .	498 К 64 с
Передплата в р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$) . .	688 „ 40 „
„ „ 1904.	1.922 „ 15 „
Субвенция Сойму в р. 1904. . . .	400 „ — „
Разом . .	3.509 К 19 с

2. Розходи.

В р. 1903. ($^1/_9$—$^{31}/_{12}$)	927 К 39 с
В р. 1904: Редакция	503 „ — „
Експедиция	336 „ 85 „
Друк	1.656 „ 30 „
Кліші	242 „ 70 „
Книжки	81 „ 15 „
Разом . .	3.747 К 39 с

З порівнаня приходів і розходів виходить недобір в сумі	238 К 20 с
Передплатники залягають на суму понад .	600 К — с
Обі часописи виказують малу надвижку а то в сумі	102 К 42 с
До того прийшли-би залеглости з передплати на суму понад	1.000 К — с

Е) Женьска школа виділова ім. Шевченка:

1. Приходи.

В р. 1903:	Вписове від учениць . .	716 К — с
	Жертви на кабінети (фізикальний і природничий) . .	387 „ 99 с
	Субвенция Сойму за р. 1903. .	8.000 „ - „
	Разом . .	9.103 К 99 с
В р. 1904:	Вписове від учениць . .	826 К 90 с
	Субвенция (I. квартал) . .	2.000 „ — „
	Разом . .	2.826 К 90 с

Разом дають всї позициї за час від 1. серпня 1903. до 31. грудня 1904. р. . . . . 11.930 К 89 с

2. Розходи.

а) В роцї шкільнім 1903/4:

Льокаль, опал і сьвітло . .	2.611 К 80 с
Услуга	344 „ 90 „
Канцелярия	45 „ 44 „
Прибори шкільні	684 „ 52 „
Сили учительскі	6.587 „ 41 „
Разом . .	10.273 К 77 с

Таким робом був р. 1903/4 дефіцит . . 1.169 К 78 с

б) В роцї шкільнім 1904/5 (біжучім) від $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$:

Опал, сьвітло	300 К 90 с
Канцелярия	43 „ 66 „
Прибори шкільні	127 „ 89 „
Услуга	115 „ 40 „
Сили учительскі (о скілько доси заплачено	2.000 „ — „
Разом заплачено . .	2.587 К 85 с

Остало до заплаченя за сей час:

льокаль	875 К — с
адаптациї (половина) . . .	500 „ — „
сили учительскі	500 „ — „
Разом . .	1.875 К — „

Разом коштує удержанє школи за час від $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$ 1904.	4.462 К 85 с
На се мало Товариство лише подану під 1. квоту	2 826 „ 90 „
З сего вийшов дефіцит	1.635 К 95 с
Оба недобори (за р. 1903/4 і за чотири місяцї нового р. шк. 1904/5 виносять).	2.805 К 73 с

На покрите сих недоборів прийде Товариству субвенция в квоті 6.000 К, що є однак заразом призначена в части на удержане школи в році 1905. до 15. липня.

Ж) Приватна женьска семинария.

I. Рік шкільний 1903/4.

1. Приходи.

а) Оплати кандидаток (вписове і такси) .	1.581 К — с
б) Жертви і підмоги Хв. Товариств і ПТ. Добродіїв	1.746 „ 36 „
Разом . .	3.327 К 36 с

2. Розходи.

а) Льокаль, опал, сьвітло, услуга . .	328 К 50 с
б) Уряджене (інвентар)	355 „ 39 „
в) Кошта заснованя	73 „ — „
г) Сили учительскі	2.505 „ — „
Разом . .	3.261 К 86 с
З порівнаня приходів і розходів виходить мала надвижка	65 К 20 с

II. Рік єствованя 1904/5 (від $^{1}/_{9}$ — $^{31}/_{12}$ 1904).

1. Приходи.

а) Надвижка з I. року	65 К 20 с
б) Оплати (вписове і такси місячні) . .	1.205 „ 10 „
г) Підмоги і жертви суспільности . .	1 068 „ 53 „
Разом . .	2.338 К 83 с

2. Розходи.

а) Опал, услуга	31 К 40 с
б) Уряджене (частина)	160 „ 02 „
в) Прибори шкільні	16 „ 76 „
г) Сили учительскі (о скілько доси виплачено)	1.596 „ — „
Разом . .	1.804 К 18 с
д) Надто прийде за сей час заплатити льокаль на суму	300 „ — „
е) і сили учительскі	480 „ — „
Все разом . .	2.584 К 18 с
З порівнаня рахунків за чотири місяці року шк. 1904/5 вийде дефіцит в квоті	245 К 35 с

3) Бібліотека для молодежи:

1. Приходи.

а) В р. 1903. від $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$ . . .	2.330 К 73 с
б) В р. 1904. 1) Розпродаж книжок . .	4.407 „ 38 „
2) Датки за календар	243 „ 53 „
3) Субвенция Сойму	600 „ — „
Разом . .	7.581 К 63 с

2. Розходи.

а) В р. 1903. ($^{1}/_{9}$—$^{31}/_{12}$)	3.539 К 44 с
б) В р. 1904. 1) Комісові виданя . .	443 „ 74 „
2) Друкарні на рахунок .	2.770 „ 38 „
3) Переплетникам . .	744 „ 14 „
4) Маґазин і висилки . .	182 „ 91 „
5) Ілюстрациї до Робінзона .	565 „ 62 „
Разом . .	8.246 К 23 с

З порівнаня приходів і розходів вийде дефіцит в квоті	664 К 59 с

Загальне зіставлене рахунків

(с. є. вислідів всїх позиций).

I. Приходи.

1. Вкладки, датки і підмога Сойму . .	2.980 К 99 с
2. Надвижка в рахунках часописий . .	102 „ 42 „
Разом . .	3.083 К 41 с

II. Розходи.

1. Розходи самого Товариства (канцелярия, курси і т. п.) . . .	2.005 К 48 с
2. Підмоги бурсї і институтам . . .	3.207 „ 71 „
3. Дефіцит в Школї дня $^{31}/_{12}$ . . .	2.805 „ 73 „
4. Дефіцит в Семинариї дня $^{31}/_{12}$ . .	245 „ 35 „
5. Дефіцит в рахунках Бібліотеки . .	664 „ 59 „
Разом . .	8.928 К 86 с

З зіставленя обох рубрик вийде загальний недобір в квоті	5.845 К 45 с
На покрите сего недобору мало Товариство в касї $^{31}/_{12}$ квоту	468 К 63 с
і має ще одержати за 1904 р. підмоги з Сойму на удержане Школи, „Учителя“ і „Двінка“, вкінци II. половину передплати за 60 прим „Учителя“ від Ради шк. кр і залеглости в передплатах в загальній квоті. . .	7.8°0 К — с
Разом . .	8.348 К 63 с

Поки що затягнено на покрите повисшого недобору в квоті 5.845 К 45 с позички а то:

в Союзі кредитовім в квоті . . .	700 К — с
у двох членів Виділу	1.400 „ — „
в касі Інституту дівочого	300 „ — „
в фонді запомоговім учителів . . .	585 „ 69 „
в фонді будови прив. ґімназиї . . .	235 „ 30 „
в дрібних фондах	136 „ 10 „
Разом позичено . .	3.357 К 09 с

Дальше не заплачено доси за 5 місяців льокалю Школи, Семинариї і канцеляриї та маґазину в квоті 1.775 К, сили учительскі в Школї і Семинариї в квоті 980 К і половину коштів адаптациї в квоті 500 К та не заплачувано як слід довгів в друкарнї і переплетнї.

Таким робом випаде по одержаню субвенций:

1) звернути зараз затягнені позички в квоті	3.357 К 09 с
2) виплатити зараз згадані залеглости в квоті	3.255 „ — „
Разом . .	6.612 К 09 с

3) занятись енерґічнїйше сплатою і амортизациєю довгу в друкарнї, який виносить дня 31. грудня 1904. р. 5.954 К 78 с (с. є. менше о 670 К 06 с чим попередного року о тім самім часї), довгу в переплетнї, що виносить 692 К 75 с, вкінци довгу затягненого бурсою в складї меблїв на суму 490 К. Такі зобовязаня тяжать на квоті 8.348 К 63 с, яку має дістати Виділ в січни 1905. р. з Виділу краєвого титулом непобраних в р. 1904. підмог, крім того має з тою сумою і дрібними біжучими доходами (як вкладки, жертви і т. д.) удержувати Школу і Семинарию до 15. липня 1905. Се тяжке завдане. Поки що лишить ся квота 1.736 К 54 с.

Фонди, якими Товариство завідує:

А) Фонд запомоговий учителїв. В р. 1903. вплинула з дрібних складок і жертв квота 420 К 65 с. З неї призначив Виділ Товариства половину до беззворотного подїлу а другу половину в квоті 210 К 33 с зложив на книжочцї Народної Торговлї ч. 2.051, на котрій находила ся 1. сїчня 1903. квота 408 К 14 с. Тим то зріс капітал через половину зложеної суми (210 К 33 с) і проценти протягом р. 1903. до квоти 636 К 74 с. — На позички двом учителям і двом учителькам, як і Товариству (як висше згадано) винято суму 500 К 55 с. — В р. 1903. і 1904. роздано 5 підмог, а то 3 вдовицям, 1 сиротї по учителеви і одному потребуючому учителеви **на загальну суму 180 К**. Остала з сеї квоти до роздїлу сума 30 К 32 с.

В р. 1904. вплинуло з складок о половину менше, чим в р. 1903., с. є. лиш 211 К 17 с. До подїлу прийде сума **105 К 58 с**, а разом з оставшою квотою з р. 1903. (30 К 32 с), **135 К 90 с**. Другу половину зложено на книжочку. — На позички дано 340 К; звернено вже 168 К, остає на позичках 172 К. — Загальний стан майна 877 К 68 с.

Б) Фонд на будову власного дому — перші складки 19 К 10 с.

В) Фонд на основане приватних ґімназий (передав проф. В. Білецкий від Народного Комітету) 235 К 30 с.

Г) Фонд на будову Бурси на закупленій при улиці Крижовій площи . . . . . 4.529 К 63 с
З того видано однак доси . . . . 1.500 „ 80 „
Остає . . 3.028 К 83 с.

Д) До сего прийде в р. 1905 фонд ім. Р. Алексієвича в Угнові в квоті 3.000 К, з якого процентів буде Виділ що року розділяв одну підмогу для вдовиці або сироті по учителю народнім.

Деякі пояснення.

Ad A 1) Вкладки виказують значний приріст. Підчас коли в р. 1901. виносили вони лиш 446 К, а в р. 1902 — 579 К 50 с, бачимо вже в р. 1903. квоту 1.067 К 26 с. Крім того можна було в сім році при помочи чекового обороту скорше стягнути залеглости за давні роки і так прийшла ще сума 279 К. В р. 1904. добіг прихід з вкладок до квоти 1.709 К 05 с — так як число членів зросло о 704. Сей приріст поясняєсь і тим, що Канцелярия Товариства пригадувалась П. Т. Членам відозвами в часописях і урґенсами. При тім випаде однак зазначити, що деякі філії надто пиняво стягають від своїх членів вкладки і присилають належну часть (50%) головному Зарядови дуже неправильно і неточно. Се виходить вельми на шкоду як філіям самим так і головній Управі — котра боресь неустанно з недоборами.

Ad A 2) Що до жертв — то вплинула тут в р. 1903. квота 234 К 41 с, в р. 1904. 410 К 48 с, при чім однак треба завважати, що від хвилї заснованя Семинариї вписуєсь переважно більші жертви в користь сеї нової інституциї, на яку Товариство не побирає доси нїяких краєвих або рядових підмог. Більші жертви (всї жертви подавано все в часописях) прислали на цїли Товариства отсї добродії: О. Іван Парилович в Злоцкім (два рази), проф. Стефан Дубравский зі Стрия (що року), Лукіян Січиньский з Мшани (два рази), Йосиф Мишкевич зі Стрия, О. Павло Стукач з Стїни (2 рази), О. Дмитро Гузар з Завалова (два рази), О. Н. Боберский з Баньович, К. Паньківский зі Львова, о. Теодор Корчиньский (від себе і парохіян два рази), Яків Андрійшин з Люби, дир. Др. Кулачківский зі Львова, А. Пеленьский з Книгинич (два рази), сов. Йос. Кульчицкий зі Самбора (що року), О. Мацейко з Каменя, О. А. Глодзїньский зі Львова (2 рази), О. М. Медвецкий з Білої, О. Темницкий з Шидловець, Ізидор Ваньо з Лїска, п. Параскевія Тхорницка з Пнївя, О. П. Билиньский з Зарваницї, О. Любович з Острова (кілька разів), Лука Семчишин від селян в Вільшаницї (на весїлю), О. Н. Білецкий з Пацикова (що року), Евгенія Калитовска з Трійци, Іван Бурбель від себе, жени і зі складок, Текля Лесїв з Годович Андрій Шеліґа з Залуча, Члени Совіта Нар. Торговлї (Др. Федак, Др. Сельский, Ів. Бічай, О. Ал. Стефанович, О. Е. Гузар, Ів. Чернявский, Др. Савицкий, проф. І. Кокорудз, Др. Кость Левицкий, Юл. Січиньский) два рази і то більшу суму; О. Ізидор Глиньский з Буцнева (що року); сов. Роман Алексієвич з Угнова (в р. 1903. 1904. по 100 К); Симеон Ручка зі Львова (кілька разів), О. Евст. Цурковский з Настасова, радник Н. Вахнянин зі Львова, Сидір Британ зі Львова (що року), О. І. Попель з Довгополя, О П. Кудрик з Рогатина, О. І. Винницкий з Залесцїв, проф. І. Громницкий зі Львова (два рази), В. Гнатишак зі Львова (що року), О. Бардин від парохіян в Ланах, Др. В. Янович зі Станїславова,

Текля Сомбратович зі Львова, О. Ш. Галайчук з Микуличина (два рази), О. Ст. Городецкий, О. Іреней Яворский, емер. дир. з Абациї, (більшу суму, дальше прислав великий атляс ґеоґр. Андрого). Філія Просьвіти в Стрию. Читальня Просьвіти в Клещівній, О. Йос. Чубатий і парохіяни з Кійданова, укр. Богослови у Львові, О. К. Єрми зі Львова, О.Єронім Бариш з Угринова, О. Мохнацкий зі Львова, П. Скобельский зі Львова, учит. Гр. Мартинюк зі Львова, П. Головчук з Вишкова, О. крилош. Пюрко зі Львова, І. Коссак з Кросна, М. Бучацкий від себе і товаришів урядників Дністра, Р. Сембратович з Відня, О. Д. Воєвудка з Перерова, О. Ем. Лишнецкий з Космача, Павло Посацкий від окр. конфер., О. Р. Донарович з Борнич, І. Чмола з Улашковець, А. Підляшецкий з Микулинець, А. Кнуркевич з Квасинин, О. Йос. Терешкевич з Воробіївки, Др. Бережніцкий з Відня, Т. Ґлїньский з Відня, В. Яворский з Сераєва, Е. Лукашевска з Домбровоі, проф. І. Людкевич з Перемишля, проф. В. Шухевич зі Львова, проф. Рибчук зі Станїславова складку, Ганьковский з Тиряви, Т. Кекиш з Дунаєва, А. Павлиш з Рожнїтова, О. К. Бардин складку від парохіян з Ланів (другий раз), Комітет концерту духовного в честь Преч. Діви через радника Н. Вахнянина, О. Н. Качмарский зі Славска (що року) О. М. Гулла з Борщева, О. А. Пясецкий зі з Хоросна, Др. Кос посол, Ол. Левицка з Жедлця, Є. Преосв. Еписк. Чехович з Перемишля (що року), Котелко дохід з представленя „Вертепа“ в Перегіньску, Вол. Левицкий нотар з Винник, О. Миколаєвич зі Скоморох, Дївчата з Бобулинець за почином О. І. Лушпиньского, А. Скобельский, радник зі Золочева. — Многі Добродїї прислали менші — но однако теплі жертви та за все складає Видїл і Дирекция Семинариї щире Спасибі. В загалї Товариство находить в суспільности узнанє і попертє — хотяй Добродїями суть все єще одиниці а лиш декуди громади і читальні. Слїдуючі Товариства надіслали значні жертви на річ Семинариї: Днїстер в р. 1903. і 1904. по 200 К, Товариство ім. Шевченка в р. 1903. 100 К, Народна Торговля в р. 1903. 100 К, Руска Бесїда у Львові в р. 1903. 500 К. Радам Надзираючим і Дирекциям, зглядно Видїлам сих Товариств складає Видїл і на тім місци сердечну подяку. О відчитах в користь Семинариї згадано висше (в звітї секретаря). Зараз по введеню в житє Семинариї в р. 1903. призначив Клюб Русинок дохід з викладу проф. Студиньского (в квотї 38 К 41 с) та Кружок укр. дївчат дохід з вечерниць (в квотї 27 К 26 с) на удержанє Семинариї.

Ad Ж) Всї згадані повисше змаганя і жертви нашої суспільности принесли такий успіх, що Видїл зміг удержати в І. роцї Семинарию і закінчив буджет сеї інституциї надвижкою 65 К 20 с. В біжучім роцї удержує Видїл два роки Семинариї і доси мав в дни 31. грудня (по 4 місяцях року шкільного) лиш незначний дефіцит — бо тільки в висотї 245 К 35 с. Однак Видїл є приневолений звертатись неустанно до сьвідомої і жертволюбивої суспільности з прошенєм о присиланє сталих підмог, бо Видїл має єще перед собою $6^1/_2$ місяцїв та без попертя не міг би дальше удержувати сеї інстутициї. Оплати покривають ледви третину видатків; ученицї є бідні а жадні науки, так годї їх не увільняти від оплат і лишати без помочи і захисту.

Ad B) Як раз з тої самої що висше причини мусїв Видїл такі великі суми (разом 3.207 К 71 с) ухвалювати на удержанє бурси і двох інститутів для бідних дївчат, учениць Школи видїлової або Семинариї. Ся сума перевисшає головні приходи Товариства — тому і позиция каси була вельми трудна і тяжка.

Ad Г) і Д) Число предплатників обох часописий зростає з року на рік. З передплати „Учителя“ вплинуло в р. 1902. — 1.143 К 50 с, в р. 1903. — 1.339 К 35 с, в р. 1904. — 1.696 К 68 с. Передплата „Двінка“ добігала в р. 1902. суми 1.007 К 60 с, в р. 1903. — 1.548 К 95 с, в р. 1904. — 1.922 К 15 с. Єсли сего року не замкнено рахунків обох часописий надвижками, то походить се з відти, що передплатники не прислали ще до 1000 К залеглостий і що плачено всї біжучі рахунки сейчас; особливо вирівнувано стало всї рахунки друкарнї. Тут находимо позициї 2.022 К 82 с за друк „Учителя“ а 1.656 К за друк „Дзвінка“ — підчас коли попередними роками плачено лиш по 500—700 К на конто сих рахунків. Через то ріс і скоро довг в друкарнї і постоянно.

Ad 3. Рахунки біблїотеки не можуть також з тої самої причини виказати надвижки і зиску. Маґазин Товариства заваленний книжками — а доходи є малі; тому годї нові річи друковати за для браку місця і гроший на друк, ілюстрациї і переплетню. Власти шкільні дають нерадо апробату на виданя Товариства і держать лїтами поданя і манускрипти — а через то дїяльність Товариства спиняєсь і паралїжуєсь. — Дають ся чути голоси, щоби Товариство друковало много книжочок і ілюстрованих видань для молодежи і народу — но сему покликови не може Видїл вдоволити, бо має звязані руки. Тому повинні наші філїї і сьвідомі люди розвинути в справі розпродажи видань Товариства як найживійшу акцию і приходити Видїлови в поміч. Лиш коли виданя, що лежать в маґазинї, стануть ширитись по школах, читальнях і сільских хатах — зможе Товариство педаґоґічне братись до великої дїяльности і орґанїзациї, с. є. до закладаня народних шкіл і приватних ґімназий та до друкованя книжок в більшім числї і виборі.

Приватна женьска семинария.

На основі позволеня Мінїстерства Просьвіти з вересня 1903. отворив Видїл сю першу Семинарию приватну з руским язиком викладовим дня 1. жовтня 1903. Коло заснованя єї положив великі заслуги Др. М. Коцюба, проф. муж. Семинариї. Єго іменував Видїл директором сего закладу.

В першім роцї єствованя записалось задля спізненої пори лиш 18 дївчат: по переведених вступних іспитах принято 17. По першім курсї виступили з огляду на лихі поступи або слабе здоровє 3 кандидатки, а решта (14) остала до кінця року шкільного. — На перший курс дістало добрий поступ 13, недостаточний поступ 4 учениць, на II. півроче (на число 14) одержали 3 кандидатки степень відзначаючий, 10 степень перший, а одна степень другий. — Сьвідоцтва роздав кандидаткам по відповідній промові дир. Др. Коцюби господар кляси проф. А. Алиськевич дня 14. липня.

Збір учительский творили крім послїдних двох: Др. Вол. Левицкий, проф. V. ґімн.; професори акад. ґімн. Юл. Левицкий і Каз. Цимерман; дальше дир. руской школи вправ Ник. Мороз, учит. школи вправ П. Гриньовский, учит. семинариї п. Ольга Барвіньска, учит. школи видїл. ім. Шевченка Ол. Прокеш, проф. сем. муж. Генр. Слявічек і катехит реальної школи о. Теод. Лежогубский. — Приходи і розходи Семинариї подані в звітї касиера.

В біжучім роцї отворено II. рік, так що заклад числить два роки. На перший рік принято 33 а на другий 14, разом 47. — Цїлком від оплат мі-

сячних увільнив Виділ Товариства на внесок Збору учительского 9 кандидаток на I. а 4 на II. році, від половини 18 на I. а 10 на II. році, до четвертої части 5 на I. році. — Сї приходи є так малі, що можуть ледви третину видатків покрити — тому Виділ звертає ся невпинно до руских Товариств економічних і просьвітних, як і до Загалу з просьбою о присиланє жертв і підмог. На сей зазив плинули досить обильні датки. Імена П. Т. Добродіїв подаєсь стало що місяця в часописях, а звіт касиєра вичисляє більші жертви.

До Збору учительского ввійшли в біжучім році крім давнїйших еще слїдуючі сили: проф. акад. ґімназиї Гр. Наливайко і Йос. Чайківский, проф. женьскої семин. Др. В. Коцовский і учит. шк. виділ. п. Кар. Вишневска.

Число кандидаток I. року доказує, як дуже потрібна є ся інституция. Сойм ухвалив на єї удержанє 1.000 К, полишив однак уділенє сеї підмоги до розпорядимости Ради Шкільної краєвої.

Дївоча 5-кл. школа ім. Шевченка з правом публичности у Львові.

В р. шкільнім 1903/4. записалось до сеї школи:

До кляси	I.	46 учениць,	клясифікованих	42
„ „	II.	26 „	„	26
„ „	III.	48 „	„	48
„ „	IV.	37 „	„	35
„ „	V.	21 „	„	20
Разом записаних		178 учениць,	клясифікованих	171

Поступ дуже добрий одержало 48 учениць, добрий 71, достаточний 20, недостаточний 16, до іспиту поправчого призначено 16, здало 15. В склад учительского збору входили: Мария Арданівна, Ольга Барвіньска, Мария Білецка, К. Вишневска, М. Галїковска, О. Козаківна, О. Кулачковска, М. Лукасевичова, О. Лисяківна, Др. Зофія Морачевска, О. Прокешівна, Ев. Сабатівна, О. Тороньска, Евстахія Тишиньска; професори акад. ґімназиї: Василь Білецкий, М. Галущиньский, Із. Громницкий, Гр. Мартинюк, директор школи вправ Н. Мороз, О. Гриневич учитель школи вправ, Петро Скобельский професор II. ґімназиї, катехити: О. Теодозий Лежогубский і Стефан Мохнацкий. Директором школи є Василь Білецкий, заступницею директора Мария Білецка.

На удержанє школи впливає підмога соймова від 1904 року в сумі 8.000 К. Рускі народні Товариства і руска суспільність розуміючи вагу одинокої виділової школи дївочої з руским язиком викладовим в столици краю, зложили значну суму на закупно приборів до кабінету фізикального і природописного. Крім сего львівскі Товариства рускі призначують рік річно значну суму на коляду для бідних дїтий сеї школи. „Шкільна поміч“ дає 15—20 плащів, 15—20 пар черевиків, а рускі родини львівскі і позальвівскі присилають плащики, суконки і т. и. Тому то щирої опіки дізнає біднїйша дїтвора сеї школи, бо ту єї обують, приодїють і дадуть книжки до науки. Руске Товариство педаґоґічне призначує кождого року кількадесять корон на

AK.

закупно книжок. Школа була в р. 1903/04 поміщена при площі Стрілецкій ч. 6. З початком року шкільного 1904/5 поміщено єї в будинку фонду театрального при ул. Сикстускій ч. 47. Будинок окружений просторим огородом і примінений до потреб шкільних, відповідає вповні вимогам гіґієни. На рік шкільний 1904/5 вписало ся 174 учениць, а 17 учениць з минувшого року шкільного принято на І. рік рускої Семинариї у Львові. — Стан касовий Школи поданий в звіті касиєра.

Інститут сьв. Ольги.

Інститут а радше Інтернат сей поміщений при ул. Сави ч. 3. В р. шк. 1903/4 було поміщених 34—40 інституток за місячною оплатою 10—30 К так, що пересічна оплата за кожду інститутку виносила 25 К. Приходу було 9.036·87 К, розходу 10.260·54 К. Сойм кравзий уділив підмогу в сумі 200 К. Недобір в сумі 1.223·67 К покрило майже в цїлости Руске Товариство педаґоґічне (гляди звіт касовий). Значнїйшу підмогу дістає кождого року сей інститут від Товариства „Клюб Русинок“ у Львові, п. Ол. Мишуги і п. Романа Алексієвича з Угнова. Сего року с. є. 1904/5 поміщено в інституті 38 учениць школи імени Шевченка і уч. Семинариї. Заряд економічний веде п. Анна Косевичева, вдова по сьвященику. Настоятелькою є п. М. Пацлавска. До комітету належать: О. Совітник Ол. Стефанович, Мария Білецка і Іван Строньский.

Дорожший Інститут для дївчат.

З початком р. шк. 1903/4 засновало Руске Товариство педаґоґічне Інститут дорожший і помістило єго при ул. Курковій ч. 29. До Комітету управляючого вибрав Виділ: О. Совітника Евгенія Гузара яко духовника; п. Марию Галїковску до нагляду над веденєм заряду, а проф. А. Алиськевича яко відпоручника в касових справах. Настоятелькою наставлено п. Марию Булову, вдову по сьвященику. В сїм інституті найшло поміщенє з початку 14, пізнїйше 17 дївчат, переважно учениці школи виділової ім. Шевченка або учит. семинариї. При кінци спало число дївчат до числа 10. Товариство мусїло на заснованє і покритє недоборів в сїм Інституті видати досить поважну квоту, бо 819 К 51 с (гляди звіт касиєра). — В біжучім роцї уміщено сей Інститут близше льокалю Школи виділової і Семинариї, а то при ул. Крижовій ч. 14. До Комітету на р. 1904/5 ввійшли: О. Іван Чапельский, О. Теодозий Лежогубский, п. Мария Білецка і п. Мария Галїковска. Принято сего року 17 дївчат за місячною оплатою 45 К; з огляду на льокаль число ограничене. Настоятелькою є п. Станислава Топольницка, вдова по сьвященику, учителькою п. Северина Данелевичівна. — Одну сироту по народнім учителю принято безплатно.

Курс пополудневий науки руского язика.

В році шкільнім 1903/4 записало ся на I. відділ 55 учениць; учила на сім відділї М. Білецка; на II. відділ 47, учила Олена Барвіньска. Курс сей засновано в тій цїли, щоби дати нагоду дїтям, що ходять до польских шкіл, учити ся рідної мови, історії і лїтератури. Радо спішить дїтвора на сей курс, де учить ся любити та шанувати рідне слово. Число учениць більшає кождого року, а в сім році шкільнім записало ся на сей курс 156 учениць, і тому наука відбуває ся в 4 відділах.

Курс анальфабетів.

Наука відбувала ся в чотирох відділах, записаних було 110 учениць. Учили: Анна Алиськевичівна, М. Білецка, Олена Будзиновска, Каролїна Вишневска, Ольга Онуферківна і Евстахія Тишиньска, релїґії учив О. Пилипів. Курс сей закінчив ся торжественно пописом. Одна з учениць найвисшого курсу Параня Півень висказала сердечними словами в імени всїх учениць подяку Видїлови Товариства і учителькам, котрі подбали і трудили ся, щоб подати сьвітло науки тим, котрим судьба не дала єго в дитячих лїтах. — Кошти обох курсів подані в звіті касиєра.

Шіснайцятий звіт

з діяльности Інституту Руского Товариства педаґоґічного під покровом сьв. О. Николая ул. Театиньска ч. 19. у Львові.

В склад комітету, що з порученя видїлу Руского Товариства педаґоґічного управляв Інститутом, входили: о. крилошанин Іван Чапельский яко голова, проф. Василь Білецкий, проф. Ілия Кокорудз, адвокат д-р Ст. Федак, лїкар д-р Антін Хомин і Кость Паньковский яко члени. Сей послїдний був заразом настоятелем Інституту.

Попри релїґійно-моральне виховане мав комітет на оцї товариске пожите учеників. Помочию при науцї занимались інструктори поодиноких кляс. Се академики або лїпші ученики, що в Інститутї остають безплатно. Образоване шкільне розширювано домовою лектурою під надзором настоятеля. В огородї, де в лїтї перебувають ученики в часї свобіднім від науки, суть бари і рек до ґімнастики; майже що недїлї і сьвята відбувано дальші проходи в львівскі околицї. Комітет мав на оцї, щоби ученикам подавано все страви як найздоровші і в тім зглядї ішов за радою д-ра Хомина, що безкористно удїляв питомцям лїкарских рад. Принятих було з I. кляси ґімн. 6, з II. кляси 7, з III. кляси 8, з IV. кляси 6, з V. кляси 4, з VI. кляси 6, з VII. кляси 5, з VIII. кляси 5, з школи реальної 1, академиків 2, а доходячих на харч 5. З того було сьвященичих дїтий 32, учительских 4, селяньских 9, урядничих 4, а приватних 6. Результат загальної клясфікациї слїдуючий: клясу з відзначенем дістало 4 учеників, клясу другу 2, поправку 2, инші клясу першу. До іспиту зрілости сїдало трех елевів; двох з них здало з добрим успіхом, а один з відзначенем.

А) Приходи.

Оплата учеників	16.973 К — с
Оплата настоятеля за діти . . .	1.270 „ 22 „
Зворот на меблї, пранє і вписи . .	672 „ — „
Инші приходи	778 „ 70 „
Разом . .	19.693 К 92 с

Б) Розходи.

Харч	13.317 К 16 с
Хата	2.160 „ — „
Опал і сьвітло	1.549 „ 08 „
Персонал	1.353 „ 90 „
Инші видатки	1.313 „ 78 „
Разом . .	19.693 К 92 с

В) Маєток Інституту.

Вартість інвентаря і бібліотеки . .	600 К — с
Стан фонду зелїзного	3.169 „ — „
Стан фонду резервового	800 „ — „
Разом . .	4.569 К — с

Кость Паньковский, секретар комітету.

Бурса.

До комітету бурси були вибрані: о. Голодимир Ганицкий, яко голова; Ярослав Витошиньский і Володимир Адриянович, яко наукові директори; о. Леонїд Лужницкий, яко сьвященик; Др. Стефан Федак, правний дорадник; Др. Евген Озаркевич, яко лїкар; Др. Михайло Коцюба і уч. Іван Строньский яко члени. — Заряд бурси складав ся з проф. Яр. Витошиньского і проф. Вол. Адрияновича, яко директорів і академіка Осипа Кебузиньского, яко настоятеля. До бурси було принятих 146 питомців на ціле удержанє. Бурса поміщена при ул. Вірменьскій ч. 2. Оплата місячна виносила від 12—20 корон; пересїчно по 15 кор. місячно. З поміж питомців 3 мали удержанє безплатно, а 15 удержував з власних фондів Єго Ексц. Митрополит Андрей Шептицкий.

Всї питомцї були учениками рускої ґімназиї у Львові; після стану родичів було 2 сиріт по сьвящениках, 7 синів учителїв народних, 10 синів ремісників і 127 дїтий селяньских.

Результат клясифікациї був слїдуючий: на 146 питомців одержало 52 степень відзначаючий, а прочі всї 94 першу клясу.

Щоби удержати добрий стан здоровля, уважав Заряд бурси на чистоту в комнатах, здоровий воздух та харч, висилав питомців частїйше до купели; всї питомцї ходили крім сего що дня на довші або коротші проходи поза місто під проводом настоятелїв. У всїх справах, що відносять ся до гиґієни як і в недугах питомців ішов заряд за радою п. Д-ра Озаркевича, Д-ра Вахнянина і Д-ра Грушкевича, що в кождім случаю уділяли питомцям

безплатно лїкарскої поради в своїм домі і в бурсї. Комітет складає Їм за те на сїм місци щиру подяку.

Завдяки повисше наведеним обставинам, стан здоровля питомцїв протягом цїлого року, — мимо невідповідного поміщеня бурси — був добрий, бо з виїмкою звичайних у молодежи легких недуг (біль голови, зубів, горла, очий) не було анї одного случаю поважнїйшої недуги.

Заряд бурси звертав не менше старанну увагу на релїґійно-моральне виховане повіреної собі молодежи, при чім користував ся сьвітлою радою і помочию духовника о. Леонїда Лужницкого. Так отже придержували ся питомцї точно всїх практик релїґійних, приписаних церквою; в днї вільні від обовязків шкільних ходили також всї разом до церкви та учили ся два рази тижнево співу церковного під проводом директора. Щоби питомцям дати нагоду доповнювати шкільне образоване в дома, удержував заряд бібліотеку, зложену з творів відповідних для молодежи; крім сего звиділи питомцї під проводом настоятелїв музеї міста Львова, при чім удїлено їм відповідних пояснень. В комнатах бурси устроювано від часу до часу відчити та виклади з лїтератури і історії завсїди в присутности директора і за его апробатою.

В біжучім роцї шк. 1904/5 знова розширено значно бурсу та принято до неї 200 питомцїв, учеників рускої ґімназиї. В часї великих ферий при нагодї реставрациї цїлої каменицї, в котрій містить ся бурса, введено многі улїпшеня, уряджено купіль для питомцїв, окрему комнату для хорих, та відділено зовсїм кухню від сусїдства з комнатами питомцїв. Завдяки реставрациї каменицї і введеним улїпшеням поміщене бурси можна вже тепер назвати вповнї відповідним.

Звіт касовий за р. 1903/4:

Прихід.

1. Вкладки питомцїв	21.979 К 50 с
2. Субвенция від Товариства педаґоґічного	1.320 „ — „
3. Субвенция соймова за р. 1903. . .	450 „ — „
4. Звороти довгів за р. 1902/3 . . .	120 „ — „
5. Жертви Добродїїв	1.425 „ 68 „
6. Чинш за площу під будову бурси .	39 „ 20 „
Разом . .	25.334 К 38 с

Крім сих приходів зібрано заходом о. Вол. Ганицкого жертви в натуралїях на загальну суму около 600 кор., всї ті натуралїя з'ужитковано в протягу року.

Розхід.

1. Дрібні видатки до кухнї . . .	1.002 К 64 с
2. Молоко	1.006 „ — „
3. Хлїб	6.309 „ — „
4. Мясо і солонина	5.086 „ 54 „
5. Торговля	3.200 „ 35 „
6. Чинш	4.830 „ — „
7. Інвентар	884 „ 44 „
8. Осьвітлене	451 „ 08 „
До перенесеня . .	22·770 К 05 с

	З перенесеня . .	22.770 К 05 с
9.	Опал	1.096 „ 90 „
10.	Ремунерациї служби	1.183 „ 62 „
11.	Лікар і ліки	29 „ 90 „
12.	Видатки адміністрацийні . . .	154 „ 93 „
13.	Натуралія	98 „ 98 „
	Разом . .	25.334 К 38 с

Рахунки річні замкнено дефіцитом в сумі 1.000 корон, які комітет остав довжний за чинш в місяци липни і серпни 1904 р., отже сума видатків була о цілих 1.000 корон висша від суми приходів. Повисший довг покрито вже в вересни з приходів за рік біжучий.

В році адміністрацийнім 1903/4. зложили на бурсу Руского Тов. пед. свої жертви отсї Добродії:

А) в натуралїях: о. Стрільбицкий, Ексц. Митрополит, Іван Вовк, Тимко Мельник, Гринько Дикий, о. Ганицкий, Тимко Бардин, о. Волод. Петрик, о. Мих. Жарский, о. Іван Бакович, о. Билинкевич, о. Іванець, громада Ременів, Стефан Тузяк, Лука Литвин, Яків Полець, о. Мих. Яцишин, Яцко Кшик, Семко Збожний, Іван Рудий, Осип Кравець, п. Качоровский, громада Миколаїв і Підсоснів, Онофрий Ґілей з громади Рісної, о. Стрільбицкий від гром. Наварії, громада Збоїска заходом війта Осафата Стеця, Дмитро Форнальчук, о. Іван Боднар, Тимко Мельник, Семен Рудий, Федько Сень, о. Адальб. Глиньский, о. Я. Сінґалевич, о. Іван Боднар.

Б) в грошах: о. Мих. Кордуба від парохіян 12·80 К, Впов. п. А. М. через Впов. Дир. Борковского 73 К, Мих. Гординьский 10 К, п. Григ. Метельский 1 К, Іван Іумовский 4 К, о. Редкевич 2 К, о. Стефан Питлик 12 К, Товариство задаткове в Глинянах 30 К, від Читальнї в Пустомитах 10 К, Юрий Микитчин 1 К, п. Богдан дїдич на руки п. Качоровского 1 дукат, о. Петро Гаранюк 5 К, Константина Малицка 4 К, Вол. Данилович 4 К, о. Волод. Петрик з акафісту 3·27 К, Др. Куровець 10 К, Осип Вендзїлович 2 К, Др. Роман Ковшевич від: Юлїяна Сьвітлика 2 К, Волод. Лопушаньского 2 К, Тимка Галика 1 К, Дмитра Горневича 2 К, Др. Івана Корнера 2 К, Осипа Котовича 2 К, Амалії Левицкої 1 К, Юлїя Ковшевича 1 К, Івана Дачишина 1 К, Льва Манастирского 2 К, Михаїла Тарновского 2 К, Мих. Млинаркевича 2 К, Терентія Федевича 1 К; Мих. Рихвицкий на окружній конференциї в Перемишлянах 12·60 К, Лукіян Січиньский 5 К, Читальня Просьвіти в Комарні 20 К, Уряд парох. в Пикуловичах 6 К, о. Юл. Гумецкий від себе і парохіян 10 К, о. Дорош з акафісту 6 К, о. Дорош від себе 2 К, о. Мих. Жарский 5 К, Андрій Бандурка 3 К, о. Радкевич з Гаїв від себе і парохіян 11 К, о. Іванець від громади 10 К, Гнат Гамаль від громади Підярків 5·30 К, о. Бакович від гром. Лисеничі 10 К, о. Боднар 5 К, о. Донарович 10 К, І. Грушкевич 6 К, о. А. Саноцкий 4 К, Бурбель з концерту в Бібрці 10 К, Адам Скопляк з Камінки, узбирані на весїлю Анни з Склепковичів Різник і п. Василя Дзюбака 7·30 К, Мих. Василишин 2 К, Яким Попович 8 К, Тов. „Днїстер“ у Львові 100 К, Мария Білик 2 К, Ст. Кульчицка 1 К, о. Лев Залужний 4 К, о. Гаврилюк 2 К, Дмитро Форнальчук від гр. Зашків 8·40 К, Йосиф Гриньовский 2 К, Андрій Шеліґа 2 К, Народна Торговля 60 К, п. Бартошева зібрані на забаві у о. Зубрицкого 13·05 К, о. Лев Курманович 5 К, о. Я. Сінґалевич 24 К, о. Виктор Єзерский 10 К, Впр. епископ Константин

Чехович 20 К, о. Іван Гарасимович 1 К, о. Клюк Михайло 1 К, о. Евген Чубатий 2 К, Роман Алексієвич 30 К, о. В. Іллашевич 2 К, Шишкевич коляда в Каміиці стр. 24 К, О. Мишуґа 70 К, п. Ераст Бурачиньский з запису о. Йосифа Бурачиньского 50 К, Рускі Соколи в Городиславичах 5 К, о. Петро Гаранюк 5 К, о. Петро Біліньский 5 К, о. Стефан Питлик 2 К, Мих. Ревуцкий в Новоселицях від учителя і себе 3·70 К, Антонович 3 К, о. Йосиф Дуб 2 К, Др. Яків Турин 4 К, о. Мохнацкий 1 К, Мария Ліґінович 2 К, Лев Герасимович 10 К, Іван Титар 4 К, Семен Кульчицкий 5 К, Семен Кульчицкий 4 К, Гнат Попович 2 К, Теод. Вітковицка 2 К, В. Равлюк 2 К, Галя і Оля Федаківні 15·56 К, А. Танчаковский 5 К, Іван Мелишкевич 5 К, Антін Лавровский 3 К, М. Цегельский 16 К, Я. Яхно 2 К, Олімпія Левицка 2 К, Наталїя Данилович 2 К, п. Чесник 2·50 К, о. Мих. Жарский 5 К, Читальня Просьвіти в Яблонові з вистави „Вефлеємскої ночи“ 17 К, Михайло Винарский 2 К, о. Евгеній Омеляньский 4 К, о. І. Кузьмович від себе і парохіян 10 К, о. І. Кипріян 6 К, Спожарский і Устеньский 20 К, п. Сидір Громницкий 12 К, п. Ілїя Кукурудза 1 К, Гриць Лучаківский 1 К, Каса Рогатиньска через Паньковского 20 К, Вол. Гнатишак 5 К, проф. Білецкий 10 К, парохіяни в Ланах через о. Бардина 5·50 К, о. П. Стукач 10, о. Богдан Рогозиньский 6 К, п. Церкевич з Шевченківского концерту 20 К, Союз кредитовий у Львові 100 К, о. І. Боднар 7 К, о. Зацерковний 4·80 К, о. Сильвестер Богачевский від себе і парохіян 12 К, о. Донарович 10 К, Учасники з'їзду матуристів з року 1879. 100 К, Ізаак Плянер 10 К, на соборчику в Ценеві Всч. оо. Деканату Куликівского зложили отсї датки: о. Телесницкий 2 К, о. Жарский 4 К, о. Яросевич 0·50 К, о. Грушкевич 2 К, о. Карпович 2 К, о. Пелех 2 К, о. Козак 3 к, о. Метеля 2 К, о. Кмит 2 К, о. Мусїй 2 К, о. Гура 3 К, о. Іванець 5 К, о. Мацюрак 1 К, о. Пясецкий 1 К, о. Набак 1 К, о. Саламон 2 К і питомцї бурси Тов. пед. 4 К, п. Мария Білецка 75 К, о. Ганицкий 10 К, Янкевич 0·70 К, Н. Н. 0·50 К, А. Глушкевич 1, Андрій Куровець 5 К, п. Данилович 3 К, Сов. Глиджук 10 К.

Філїї Товариства.

З кінцем року 1903. мало Товариство діяльних філїй 12, крім того ввійшла в житє в осени філїя в Мостисках. В р. 1904. повстали філїї в Сокали, Косові, Копичинцях і Бучачи, відтак в лїтї філїї в Олеську, Бібрцї і Збаражи, а в осени і під конець р. 1904. положено основи під нові філїї в Золочеві і Дрогобичи і внесено вже в тій справі подання до Намісництва. Вступні кроки пороблено крім того в Надвірній, Ярославли і Стрию. В роцї 1904. віджила філїя в Калуши а в части в Миколаєві над Днїстром (товчок до сего подав послїдний заступник голови Теодор Дума). В цїлости має отже Товариство під пору 21 діяльних філїй, дві мають за кілька тижнїв (с. є. в лютім) ввійти в житє, а одна (в Миколаєві) має відновитись, вкінци еще мають три філїї (в Надвірній, Ярославли і Стрию) повстати протягом р. 1905. Хоть се число (21 діяльних а 6 на разї проблєматичних) є доволї поважне — однак годить ся з цїлою силою зазначити, що в дїйсности лиш мала часть філїй розвиває позитивну і успішну діяльність. Вина лежить

тут в части в головній Управі а в части в складї філїй і виділів філїяльних. Головна Управа о стілько тут винна, що не має до люстрованя філїй і орґанїзованя роботи на провінциї фахового чоловіка, отже люстратора і орґанїзатора, який би на місци розсмотрював всюда відносини і терен до народної роботи. Не всюда дасть ся однака праця на поли шкільництва завести. Рішають тут місцеві відносини і люди, потреби округа і самого міста яко осїдку філїї. Робота філїї може бути ріжнородна. В єї круг входять такі самі інституциї, які удержує головний Виділ: отже школи усякого рода, бурси і інститути, курси анальфабетів і язика руского, відчити, кружки педаґоґічні, видавництва. Головна управа не може без фахового орґанїзатора давати почину до такої роботи та улекшувати і підпирати змаганя на якім-будь поли. Самі відозви і реферати не много тут вдїють. Однак такого люстратора і орґанїзатора не в силї головний Виділ оплатити. — Більшу вину мають на совісти самі філїї і їх виділи. Тут показуєсь всегда наглядно основна хиба, с. є. брак відповідного подїлу працї, брак відповідних труженників. Пересїчно заходить ся коло філїї оден або двох щирих і сьвідомих людий — котрі є дуже часто і по инших Товариствах (просьвітних або економічно фінансових) заняті, упадають під тягаром працї і не можуть розвинути успішної дїяльности. Тодї така філїя веґетує або й спить, она лиш стоїть на папері. Такі пасивні філїї заподївають однак величезну шкоду цїлому Товариству і паралїжують роботу головного Виділу. Члени таких пасивних філїй (а є їх більше як третина) стають обоятні, байдужні, тратять звязь з Товариством, не платять вкладок, ба навіть шкодять Товариству, бо видячи в своїм окрузї бездїльність — приписують ту байдужність і безідейність цїлому Товариству і приймають все з недовірчивостию. Лучше було би властиво закрити такі філїї і держати членів таких округів в евіденциї Головної Управи та впливати на них безпосередно. В таких округах, де розвиток філїї з ріжних зглядів є неможливий або утруднений, повинні радше повставати кружки педаґоґічні (на потверджених в липни 1904. р. статутах). Два або три кружки можуть при енерґічних змаганях членів о много більше зробити, чим мало дїяльна філїя. Се піддає ся нашим членам учителям під розвагу і заохочує ся їх як найусильнїйше до участи в працї Товариства. Особливо поручаєсь дуже основуванє селяньских бурс по місточках, при школах висшого типу, дальше уряджуванє доповняючих а радше приготовляючих курсів для сїльскої молодежи, яка хоче здавати вступний іспит до I. кл. ґімназияльної або реальної, а скінчила школу низшого типу; дальше заохочує Виділ всїх наших членів, учителїв і сьвящеників до удержуваня і точного веденя курсів для анальфабетів (по селах і місточках) в осїнних і зимових місяцях і до осьвідомлюваня руской молодежи польских шкіл по містах як також і селян через популярні відчити або виклади з области руской історії, лїтератури і практичних відомостий (в реальних науках).

Рух в дїйсних філїях в р. 1903. (від 1. вересня до 31. грудня) і в р. 1904. представляєсь після надісланих звітів ось так:

1. Філїя в Бережанах заснована 29. червня 1903. розвивала під проводом заслуженого голови проф. Николи Бачиньского і секретаря проф. Ст. Томашівского успішну дїяльність. Звіт філїї з д. 18. вересня 1904. зазначує брак дїяльних народних учителїв в філїї, так що в Виділї філїї

трудились лиш ґімназияльні учителї, урядники і сьвященики і то переважно місцеві сили; учителїв народних не було майже зовсїм при роботї. Навіть о побільшенє запомогового фонду для народних учителїв старались всї инші члени — а найменше (окрім двох учительок) народні учителї. — Засїдань відбув Видїл 15. — Видїл устроїв два концерти, один получений з аматорским представленєм, другий з відчитом проф. Бачиньского про М. Шашкевича, дальше два відчити а то проф. Бачиньского про Макаровского і п. Лозиньского про Вересая. Видїл роздумував над реформою часописи „Учитель", присилав головному Видїлови свої внески і реферати як найточнїйше, звертав ся відозвами до своїх членів, заохочував селян до посиланя дїтий до шкіл в містї, робив заходи в справі засновуваня педаґоґічних кружків і селяньских бурс (особливо в Козовій — на разї однак безуспішно) та удержував свою Селяньску Бурсу в Бережанах. Се осередок філїї і тут видно невпинну працю як одиниць (особливо голови проф. Бачиньского і єго много заслуженої родини), Др. Ковшевича так і цїлого Видїлу. Ся бурса уряджена взірцево і дала поміщенє, надзір, поміч в науцї, лїкарску опіку і науку ґімнастики в р. 1903/4. 20 хлопцям, ученикам III. і IV. кл. народної школи, а в р. 1904/5. 22 хлопцям. Видїл доложив до удержаня 685 К 73 с. Хлопцї платили 2—12 К місячно і доставляли по можности натуралїя. Видїл збирав жертви і натуралїя в окрузї — хоч не дізнавав великого попертя у загалу, а навіть від голосних і популярних патриотів. Ученики укінчили рік з дуже добрим або добрим поступом а 13 здало іспит до ґімназий. Тепер роздумує Видїл над закупном власного дому і на се призначено вже надвижку касову в квотї 500 К. Членів мала філїя по I. загальних зборах 40, в дни 8. вересня 1904. (перед II. загальним збором) 93. В касї остало 69 К 3 с, на будову дому має вже Видїл 557 К. — Дай Боже як найбільше таких філїй. — На р. 1904/5 вибрано: Н. Бачиньского головою, I. Петрицкого заст. голови, Ст. Томашівского скарбником а О. Т. Царя секретарем.

2. Філїя в Бібрцї заснована 23. червня 1904. На I. загальних зборах був присутний яко делеґат Впр. О. крилош. I. Чапельский, голова Товариства педаґоґічного, отворив збори і ввів філїю в житє. Філїя гуртує учителїв і сьвящеників. До дїяльнїйших членів належать Впр. О. Яків Сїнгалевич, голова філїї, дальше учителї I. Бурчак, I. Бурбель, Н. Ковальчук, Мих. Мекелита. Маєм надїю, що ся нова філїя не буде лиш фіґурувала на папери.

3. Філїя в Буску — заснована 4. жовтня 1899. — Звіт з Загальних зборів сеї філїї поміщений в ч. 3. „Учителя" з р. 1904. Учителї нарікали тут на пасивність духовеньства, но підносили з узнанєм труди О. В. Єзерского, який служить учительству дїлом і радою та дає примір, як повинна школа і церков співдїлати і іти до одної мети. Так само заслужив ся коло філїї о. Словицкий, з учителїв А. Шмата і Василь Лада (заст. голови). На загальних зборах рішено уряджувати конференциї членів з огляду на се, що в Бузеччинї а ще більше в Каменеччинї засновано вже урядові (с. є. польскі) кружки педаґоґічні, до котрих належать переважно Русини і тим способом відібрано поки що членам Товариства педаґ. сей круг дїланя. Така конференция відбула ся дня 1. лютого; на нїй дискутовано о часописях Товариства с. є. о „Дзвінку" і „Учителю", виражувано свої бажаня в тім напрямі, відтак мав о. Мулькевич відчит про Петра Нїщиньского. Звіт з конференциї подало ч. 4. „Учителя". Друга конференция відбула ся дня 23. мая 1904. в Буску. На нїй перепровадив А. Шмата з дїтьми IV. ст. лекцию на

підст. уст. 16: Хто буде війтом, а Т. Ф. Білозор мав відчит на тему „Вплив алькоголю на людский орґанїзм“. В дискусиї брали живу участь присутні члени, особливо п. В. Лада, К. Мацюк і Т. Д. Снилик. До філїї вписалось від заснованя 68 членів, між тим 8 сьвящеників. — Шкода лиш, що робота сеї філїї обмежаєсь на дидактично-педаґоґічну сторону шкільництва, а не розтягаєсь на практичне поле, як на бурси і курси наукові.

4. **Філїя в Бучачи** заснована 28. січня 1904. головно заходами проф. Василя Винара. Вписалось 36 членів, між ними 12 учителїв народних. Повіт представляє ся що до обсади рускими силами слабо. Виділ заходжує ся головно коло заснованя селяньскої бурси в Бучачи — дальше злучив ся з Шкільною Помочию, щоби спільно засновати руску бурсу. Вкінци рішив заснувати І. кружок педаґоґічний в Монастирисках. Головою вибрано О. Адр. Добряньского, катех. ґімн., заст. голови проф. В. Винара, секретарем Івана Логіньского.

5. **Філїя в Грибовичах** коло Львова, заснована 14. лютого 1896. удержувала і сего року селяньску бурсу з добрими успіхами (приміщену при ул. Коперника а від 1. вересня 1904. на Підзамчу). В біжучім роцї принято до неї 32 хлопцїв. Найбільші заслуги має тут Ілия Чиж, бувший довголїтний голова філїї, який майже що дня доходжував з Клепарова до бурси і наглядав з правдивим пожертвованєм сю інституцию. Оплата була дуже низька, тому то боресь філїя з великими перепонами. Сойм виплачував на сю бурсу 200 К.

Виділ урядив в р. 1903/4 два звичайні збори і 3 засїданя. Підчас І. зборів в Запитові перевів п. Михайло Сениця практичну лекцию з рахунків на степ. IV. Від початку вписалось до філїї 40 членів, тепер є дїйсних членів 10, — тому задумує Виділ розвязати сю філїю а засновувати радше кружки педаґоґічні в тій части львівского округа. Головою є М. Мош, заст. гол. Т. Мілєвич, писарем М. Зелений.

6. **Філїя в Залїщиках** заснована старанєм много заслуженого судиї М. Кимаковича дня 1. мая 1903. Другі загальні збори відбулись 8. вересня 1904. Філїя займалась подібно як філїя в Бережанах удержуванєм селяньскої бурси. Ся робота приносила хороші успіхи. Найбільші заслуги має тут бувший голова п. Мирон Кимакович і тому виразили Збори єму і Видїлови признанє і подяку. На рік 1904/5 вибрано о. Мих. Баричка, пароха в Бедриківцях головою, п. І. Рудакевича управ. шк. в Дзвинячи заст. голови, О. Йос. Раковского касиєром і господаром Бурси. — Філїя має власний дім на бурсу. Членів числила філїя з початку 52, прибуло тепер 12.

7. **Філїя в Збаражи** заснована в вересни 1904. Звіт з І. Загальних зборів подано в ч. 19. „Учителя“. Брало участь в зборах 30 осіб. Вписалось зараз 15 членів. Головою вибряно О. А. Заячківского, пароха в Збаражи і віцемаршалка повітового, заст. голови О. Вол. Герасимовича, касиєром Т. Стрільбицкого. Збори поставили ряд далекосяглих внесків, які повинні чим скорше ввійти в житє, найпаче внесок Д-ра Р. Біліньского в справі закладаня шкілок анальфабетів по селах (особливо в західній части повіту), п. Борща в справі заложеня селяньскої бурси в Збаражи і щадничих дїточих кас при школї в цїли призвичаюваня дїтий до ощадности і промислу та внесок о. Заячківского в справі впоюваня в молодїж пошани для деревець.

8. **Філія в Калуши** основана 28 серпня 1899., мала 32 членів, заснітилась в р. 1902. і 1903., віджила завдяки заходам п. Цецилії Курівцевої, жени Д-ра І. Куровця. Числить тепер 54 членів. Філія ширила головно науковий рух, посередничила в доставлюваню книжок і приборів шкільних, уряджувала лекциї практичні, сходини членів, відчити і виклади. В злуці з філією Просьвіти робила філія, зглядно Виділ заходи коло заснованя курсу анальфабетів — не могла однак при найліпшій волї сего перевести — бо в Калуши нема ніякого учителя Русина. Се прямо немислиме — однак на жаль правдиве. При таких обставинах має дійсно Виділ тяжке завдане. Головою вибрана п. Ц. Курівцева, заст. гол. Іван Сенчина, секретарем Юрко Когут, касиєром Ст. Загаєвич.

9. **Філія в Коломиї** — заснована 12. марта 1900. — одна з найдіяльнійших філій — а то завдяки заходам бувшого голови О. Йос. Гриньовского. Філія йде з духом часу, бере під дискусию всї квестиї і течиї, які займають учительство, зносить ся дуже ревно так з окружними членами, як з Головною Управою, устроює віча, з'їзди, конференциї і гуртує все учительство. — Філія удержує бурсу для хлопців за малою оплатою і купує тепер реальність з огородом на льокаль для канцеляриї і бурси. Вибрані: головою проф. П. Мостович, заст. О. Йос. Гриньовский, секретарем Евген Кульчицкий, касиєром Витвицкий. Членів було 68, прибуло 16.

10. **Філія в Копичинцях** заснована заходами много заслуженого п. Захара Садовского, емер. учителя в Целієви, який мусїв працю народну відпокутувати навіть гоненем і процесами. Перші збори відбулись 2. лютого 1904. в Копичинцях в домі Д-ра Сафяна. Звіт подано в 5. числї „Учителя". З 56 запрошених явилось 28 людий, між ними 12 учителїв, 7 сьвящеників, 6 женщин, 2 судиїв, 1 лїкар. Збори відкрив в імени Комітету основателїв згаданий Нестор учителїв, п. З. Садовский загріваючи присутних до важної роботи. Головою вибрано п. З. Садовского, заст. гол. О. Вигнаньского з Копичинець, касиєром о. Сїменовича, секретарем Н. Левицкого, учит. з Нижбірка старого. Рішено ввести в житє курс для анальфабетів. Виділ має як найліпшу волю, стрічає однак великі перепони, тому задумує спільно з філією Просьвіти працювати над піднесенем просьвіти в окрузї, особливо через закладане курсів для анальфабетів. Загальні збори за р. 1904. мали відбутись 26. грудня, но з ріжних перешкод не відбули ся; відложено їх на день 2. лютого 1905.

11. **Філія в Коссові** заснована головно заслугами Андрія Яворского, учителя з Старих Кут. Перші загальні збори відбули ся 23. мая 1904. Філія числить 35 членів, та розвивала як на початок дуже живу діяльність. Відбула два збори членів, на яких обговорювала так важні справи, як заснованє „Самопомочи учительскої" і усуненє анальфабетизму в Косівщинї. Крім того відчитано 3 еляборати, а то п. Будзиновскої „О способі зменшеня анальфабетизму", А. Яворского „О науцї граматики в школах низшого типу" і О. Голиньского „О змислї зору". З узнанем треба піднести, що до філії вступили майже всї учителї і учительки округа і спішать мимо великих віддалень і инших перепон на кожді збори, до кождого обовязку. — Головою вибрано: О. Йос. Абрисовского, заст. гол. Андрія Яворского, до Виділу О. Вол. Стефановича, Д-ра Д. Кулика і п. Н. Будзиновску.

12. **Філія в Миколаєві** над Днїстром, заснована 1. січня 1895. начала в послїдних часах пробуджувати ся до житя завдяки самим учителям

округа і відай віджие небавом. В тій справі наспіло вже письмо від п. Теодора Думи, послідного заступника голова.

13. Філія в Мостисках заснована дня 4. грудня 1903. р. заходами судиї Д-ра Ром. Ковшевича і лікаря Д-ра Стан. Поляньского. Першого вибрано на І. загальних зборах головою, другого заступником голови а секретарем Йосифа Рибачевского. Філія причинила ся много до розбудженя сьвідомости национальної в окружнім учительстві та відай проявить небавом живійшу акцию.

14. Філія в Олеську заснована 22. вересня 1904. заходами о. Данила Танячкевича, бувшого посла і о. Волод. Кальби з Соколівки. Другого вибрано головою Виділу, а Із. Кабаровского, управ. школи в Кутах, заст. голови. На сих зборах обговорено льокальні потреби просьвітні.

15. Філія в Перемишли заснована 29. червня 1900., числить дійсних членів 38. Справами Виділу займав ся і сего року лиш голова проф. Олекса Ярема. В окрузї і місті годї знайти поля для успішної діяльности. Виділ веде лиш школу слуг, посередничить в розпродажи книжок Товариства і Спілки видавничої і робив нераз заходи в справі основаня народної школи з руским язиком викладовим в Перемишли і школи анальфабетів. Крім того засновано кружок науковий і уряджено кілька відчитів. Супроти браку сил треба і ті змаганя з узнанем піднести. В школї слуг учили п. Елеонора Залеска і Ольга Борковска.

16. Філія в Рогатині заснована 7. червня 1897. Збирано і в тім роцї на фонд запомоговий для вдів. Членів має 40. Головою був п. Андрій Гургула, касиером Ст. Обертас. Звіту за 1904. р. не надіслано. Виділ удержує бурсу і заложив бібліотеку окружну для учителів.

17. Філія в Самборі заснована 1. лютого 1897. Загальні збори відбулись дня 1. лютого 1904. при участи 45 членів (звіт друковано в „Учителю“ ч. 5.). Перебіг зборів, особливо жива дискусия над відчитом п. Филипчака на тему „Шевченко яко педаґоґ“ сьвідчили, як щиро філія займаєсь шкільництвом. Важний був внесок в справі книжок шкільних для сельских шкіл. Учителї домагались солїдарно більше уступів з поезий великих поетів, епізодів з староруской лїтератури, устної словесности і поезиї нової доби, біоґрафій і ілюстраций найзнаменитших ґеніїв письменьства побіч портретів князів. Збори ухвалили віднести ся через центральний Виділ до Ради Шкільної краєвої з домаганем зміни читанок в згаданім напрямі. — Головою вибрано п. Теод. Біленького, проф. семинариї, заст. голови Д-ра Ф. Колессу, а секретарем І. Филипчака. — Філія має кружок педаґоґічний в Бараньчицях. Дня 13. лютого відбули ся збори сего кружка педаґоґічного в присутности 26 членів. Переведено лекцию на основі уступу: „Що то не слухати старших“ з дїтьми 3. степеня (перевів п. Скиба, учитель з Ковенич); потім відбув ся відчит п. Жиґа на тему: „Вступні розмови з дїтьми І. степеня“. Дискусия була оживлена. Філія числить до 60 членів.

18. Філія в Сокали основана 24. грудня 1903. головно заходами проф. Будзїньского. Розвинула дуже живу діяльність, особливо тим, що розбудила у учителїв народну сьвідомість. Вже перші збори згуртували місцеву інтелїґенцию і учителїв цїлого округа. Поставлено ряд внесків, що відносили ся до заснованя кружків анальфабетів, приватної ґімназиї в Сокали і курсів приготовляючих до І. кл. ґімн. Роблено стараня, щоби сї внески здїйснити і ведено послїдні курси з успіхом. Дня 26. грудня відбулись II. загальні збори.

На них раджено головно над статутом маючого ся засновати Товариства „Самопоміч руского учительства“. Звіт зборів подано в ч. 2. „Учителя“ 1905. р.

19. **Філїя в Станиславові**, заснована 29. вересня 1899. є що до числа членів одна з найбільших (66). Філїя купила дім на бурсу, в котрій має поміщене 80 учеників. Найбільші заслуги має тут голова проф. Пр. Рибчук. Точного звіту не надіслано.

20. **Філїя в Теребовли** заснована 2. лютого 1903. не розвинула еще як слїд ширшої дїяльности. Уряджувала відчити і сходини. Членів було на початку 31.

21. **Філїя в Тернополи** заснована 1. грудня 1995. р. розвиває ся нормально і працює невпинно на поли просьвітнім в місті і окрузї. Видїл удержував взірцевий курс анальфабетів в 4 віддїлах (о 58 фреквентантах) і роздавав всїм молитвенники а пильнїйшим щадничі книжки з вкладкою по 1 коронї. Крім того удержував курс приготовляючий до учительскої семинариї і 5 здібнїйших хлопцїв здало вступний іспит протягом першого півроча 1903/4 р. а з прочих 12 деякі здали в вересни с. р. — Видїл зносив ся з членами округа через відозви і наради, переводив дискусиї над потребами руского учительства і шкільництва і аґітував в користь видавництв Товариства. — В навечеріє сьв. Николая дано представлене для дїтий. При кінци року виринула гадка купити реальність на приміщене селяньскої бурси. Желаєм з цїлого серця дїяльному Видїлови здїйсненя сеї гадки. — Нових членів було 24, всїх разом 99. — Головою Видїлу вибрано О. Д. Лопатиньского, заст. п. Марию Солтис, касиєром О. Д-ра Н. Конрада, а секретарем п. Льва Сивака, опісля Ів. Миколаєвича.

22. **Філїя в Щирци коло Львова**, І-ша філїя, бо заснована вже 29. червня 1888. р., розвиваєсь тепер досить успішно. Членів має 42. Філїя старає ся о заснованє селяньскої бурси в Щирци і зібрала на се квоту 368 К 94 с і небавом прийде до отвореня бурси. — Видїл удержує бібліотеку окружну; завідує нею секретар Зено Сениця. Голова Товариства О. Чапельский жертвував до сеї бібліотеки лексикон Meyer-а (в 16 томах). Видїл відбув 8 засїдань і займав ся не лиш справами філїї, особливо маючої ся засновати бурси — але і загальними справами і присилав головному Видїлови на кождий зазив реферати з відбутих конференций і дискусий. Особливо треба зазначити, що Видїл урядив 5 конференций учительских а то або в Бродках або Щирци. Дискусиї все були дуже оживлені. Теми відчитів були: Женщина мати (реф. п. А. Спольский); Чоловік в борбі з природою (реф. М. Підлужний); Вплив окруженя на вихованє (реф. п-а А. Пилипець); М. Драгоманів, єго житє, дїяльність та лїтературна спадьщина (реф. М. Єндик); Значінє і вплив Александрійского музея на культуру (реф. І. Децик). — Головою філїї вибрано многозаслуженого О. Б. Еліяшевского, заст. Д-ра Е. Тресньовского, секретарем З. Сеницю.

ВИДАНЯ РУСКОГО ТОВ. ПЕДАҐОҐІЧНОГО.

Образкові виданя.

* 8 Зьвіринець . . . 20 сот.
* 9 Гостинець . . . 20 „
*10 Забавки . . . . 20 „
*11 Менажерия . . . 20 „
*26 Наші зьвірята . . 80 „
*58, Казки народні Ч. 1 50 „
*60, 62, 69, 75, 76 Казки Андерсена Ч. 1, 2, 3, 4. 5 по 50 сот. разом опр. . . . 2 кор. 90 сот.
*63 Байки Брянчанінова 30 „
*64 Робінзон Чайченка 80 „
опр. . . . 1 кор. 10 „
109 Робінзон вел. 1 кор. 50 „
„ „ ілюстр. 1 кор. 80 „
„ „ опр. 2 кор. 20 „
*65 Мірон Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 „
опр. . . . 1 кор. 10 „
96 Дітвора. . 1 кор. — „
97 Зьвірята домашні . 80 „
98 Приятелі дітий 1 кор. 20 „
99 Ах яке хороше 2 кор. — „
100 Для розривки 1 кор. 20 „
*101 Ґете-Франко: Лис Микита (трете цілком змінене видане) 1 кор. — „
опр. . . . 1 кор. 30 „
107 Др. М. Пачовский. Народні Думи II. ч. 55 с. опр. 85 с. I і II ч. разом опр. 1 кор. 25 „

Видання без образків.

* 1 **Молитвенник** народний, 30 сот. в полотно оправлений по 40 сот.
2 **Др. Л. Кельнер.** Коротка історія педаґоґії . . . . . 60 „
* 3 **Китиця желань** 3. розширене видане . . . . . 40 „
* 4, **Читанка** ч. I., опр. по 40, без оправи по . . . . 20 „
*13 **Тарас Шевченка.** Кобзар для дітий . . . . . 30 „
14 **Гордієнко.** Картагинці і Римляни . . . . . 20 „
*15 **Юлій Верне.** Подорож довкола землї 1 кор. 20 с. опр. 1 кор. 50 „
16 **Др. Мих. Пачовский.** Замітки до науки рускої мови . 60 „
19 „ „ „ Билини і думи . . . . . 20 „
20 **Дзвінок** з 1894 р. . . . . 4 кор. — „
*29 **Мальота.** Без родини 80 сот. опр. . . . . 1 кор. 10 „
*30 **А. Глодзїньский.** О урядженю і веденю огорода шкільн. 50 „
31 **Сальо.** Непос, учебник для III. кляси ґімназ. . . 1 кор. 30 „
32 **Kokurewicz** Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej . . 60 „
*33 **Л К.** Робінзон неілюстрований . . . . . 20 „
36 **Др. Мандибур.** Олїмпія . . . . . 40 „
38 **Дніпрової Чайки.** Коза дерева . . . . . 50 „
39 **Мапа** етноґрафічна Руси-України . . . . . 40 „
40 **Барановский** Приписи до іспитів . . . . . 40 „
41, 42, 43, 44, 45 **Дзвінок** з р. 1895, 1897, 1898, 1899, 1900 по . . . . . 4 кор. — „
46 **Вол. Шухевич.** Від Бескида до Андів . . . . . 20 „
49 **Дзвінок** з 1901, 1903 р. . . . . 6 кор. — сот.
*54 **Тарас Шевченко.** Кобзар 2 кор. опр. 2 кор. 40 с. в пол. 2 кор. 70 „
59 **Др. І. Франко.** Коли ще зьвірі говорили 80 с опр. 1 кор. 20 „
*67 **Ів. Спілка.** На чужині 30 сот. опр. . . . . 44 „
70 **Стефан Пятка.** Дарунок для дітий 40 . . . . . 60 „
*71 **Оповіданя** для дітий 40 сот. опр. . . . . 54 „
*72 **Мих. Коцюбинский** Оповіданя 40 сот. опр. . . . 54 „
*73 **Олекса Катренко.** Оповіданя 40 сот. . . . . 54 „
*74 **Василь В-р.** Подорож до краю Лїліпутів 50 сот. опр. . 64 „
*77 **А. Кримский.** Переклади 40 сот. опр. . . . . 54 „
78 **Картки** з історії України-Руси . . . . . 50 „
*82 **Марта Борецка,** істор. оповід. 40 сот. опр. . . . . 60 „
*84 **Др. Мих. Пачовский.** Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 сот. опр. . . . . 60 „
*86 **Гр. Л. Толстой.** Казки 40 сот. опр. . . . 54 „
*87 **Поеми О. Конисього** 30 сот. опр. . 44 „
*88 **Покарана лож.** Комедийка Кучальскої 20 сот. опр. . 34 „
89 **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 сот. опр. . 60 „
*90 **Дивні пригоди Комаха Санґвіна,** I. частина 48 с. опр. 70 „
*91 **Перша Китичка для малих дівчат.** Е. Ярошиньскої . 20 „
*92 **Малий сьпіваник.** . . . . . 20 „
*93 **Клявдия Лукашевич.** Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с. оправ. . . . . 30 „
*94 **Друга китичка для малих дівчат.** Е. Ярошиньскої 20 с. обі опр. . . . . 54 „
95 **Шекспір в повістках** 30 сот. опр. . . . . 50 с. і 60 „
98/102 **Дві могилї** Королевского 18 сот. опр. . . . . 32 „
99/103 **Анґлійскі казки.** 24 сот. опр. . . . . 38 „
104 **Повістки Е. Ярошиньскої.** 24 с. опр. . . . . 40 „
105 **Мами.** Віри Лебедової . . . . . 20 „
*106 **Іван Франко.** Абу Касимові капцї 60 с. опр. . . . 90 „
108 **Збиточник Ґумфрі,** з анґлійск. 70 с. опр. 1 кор. . . — „
*111 **Леонїда Глїбова:** Байки . . . . . 10 „
112 **Історня куска хлїба,** з франц. 50 сот. опр. . . . 64 „
114 **Збірка оповідань для дітий** 40 сот. опр. . . . . 54 „
*II. III. IV. **В. Чайчено.** Олеся; Комар; Грицько; три оповіданя по . . . . . 10 „
*VI. „ „ Дума про княгиню Кобзаря . . . 10 „
*V, VII. **Дніпрової Чайки.** Казка про сонце та єго сина; Писанка по . . . . . 10 „
Учитель з р. 1890—1901 по 2 кор. з р. 1902, 1903 4 кор. — „

Книжки, назначені зьвіздкою, апробовані Радою Шкільною на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Оповістка.

„Українсько-руська Видавнича Спілка видала доси отсї книжки:

Цїни в коронах.

В першій серії „Белетристичній Бібліотеці“ вийшли:

1. **С. Ковалїв.** Дезертир і иньші оповіданя . 1·60
2. **Іван Франко.** Поеми . . . . . 1·60
3. **О. Кобилянська.** Покора і иньші повіданя . 1·40
4. **Ґю де Мопасан.** Дика пані і иньші оповід. 1·30
5. **І. Франко.** Полуйка і ин. борисл. оповіданя 1·40
6. **Н. Кобринська.** Дух часу і иньші оповіданя 1·60
7. **Кнут Гамсун.** Голод, роман . . . . . 2·20
8. **Леся Українка.** Думи і мрії. Поезиї . . . 1·60
9. **С. Ковалїв.** Громадські промисловцї, оповід. 1·60
10. **Уіллїям Шекспір.** Гамлет, принц данський . 1·80
11. **Генрик Понтоппідан.** Із хат. Оповіданя . . 1·40
12. **Богдан Лепкий.** З житя. Оповіданя . . . . 1·20
13. **Ґергарт Гауптман.** Візник Геншель . 1·60
14. **М. Коцюбинський.** В путах шайтана. Оповід. 1·60
15. **У. Шекспір.** Приборкана гоструха . . . . 1·40
16. **Панас Мирний.** Лихі люди . . . . . 1·40
17. **Короленко.** Судний день . . . . . 1·20
18. **У. Шекспір.** Макбет . . . . . 1·60
19. **К. Ґуцков.** Урієль Акоста . . . . . 1·40
20. **У. Шекспір.** Коріолян . . . . . 1·80
21. **Михайло Яцків.** В царстві сатани . . . . 1·60
22. **Панас Мирний.** Морозенко . . . . . 0·90
23. **Лесь Мартович.** Нечитальник . . . . . 1·60
24. **М. Коцюбинський.** По людському, оповіданя 2·00
25. **В. Оркан.** Скапаний сьвіт, драма . . . . . 1·00
26. **Василь Стефаник.** Горога, новелї . . . . . 1·60
27. **У. Шекспір.** Юлїй Цезар . . . . . 1·60
28. **Л. Толстой.** Відродженє (3 томи) 3 60
29. **К. Гавлїчек Боровский.** Вибір поезий . . . 1·60
30. **Ф. Заревич.** Хлопська дитина . . . . . 1·80
31. **І. Франко.** Коваль Бассім . . . . . 1·60
32. **У. Шекспір.** Антоній і Клеопатра . . . . 1·80
33. **Е. Тимченко.** Калевала . . . . . 3·00
34. **О. Катренко.** Пан Пригода і иньші оповід. 1·40
35. **У. Шекспір.** Багато галасу з нечевля . . . 1·60
36. **Іван Франко.** Сїм казок, новелї . . . . . 1·40
37. **Сидір Воробкевич.** Над Прутом, поезиї . . 1·60
38. **Уіллїям Шекспір.** Ромео і Джульєта . . . . 1·80
39. **К. Сроковський.** Оповіданя . . . . . 1·40
40. **А. Кримський.** Пальмове гилля, поезиї на лучшім папері і в лучшій оправі 3·00 К. . 2·00
41. **О. Кониський.** Молодий вік Макс. Одинця . 2·00
42. **Ґю де Мопасан.** Горля́ і иньші оповіданя . 1·30
43. **В. Кравченко.** Буденне житє. Оповіданя . . 2·00
44. **Уіллїям Шекспір.** Король Лїр . . . . . 1·80
45. **Д. Лукіянович.** За Кадильну, повість . . . 3·00
46. **Г. Гайне.** Подорож на Гарц . . . . . 1·20
47. **І. Франко.** Захар Беркут (брош. 1·20 К.) опр. 1·60
48. **У. Шекспір.** Міра за міру . . . . . 1·40
49. **М. Коцюбинський.** Поєдинок і иньші оповід. 2·00
50. **О. Стороженко.** Марко проклятий, поема . 1·40
51. **С. Ковалїв.** Риболови . . . . . 1·40
52. **Марко Вовчок.** Народнї оповіданя т. І. (1·60) 2·00
53. **П. Мирний.** Серед степів. Оповіданє . . . . 3·00
54. **Е. Ярошинська.** Перекиньчики . . . . . 2·60
55. **В. Винниченко і В. Деде.** Повісти й оповід. 3·00
56. **А. Мартович.** Хитрий Панько . . . . . 1·50
57. **В. Вересаєв.** Записки лікаря . . . . . 3·00
58. **М. Вовчок.** Народні опов. Т. П. (1·60) . 2·00
59. **М. Ґорький.** Мальва і инші опов. . . . 2·50
60. **М. Дерлиця.** Композитор і инші опов. . . 2·00
61. **Ю. Заєр.** Леґенди . . . . . 2·40
62. **А. Чехов.** Змора і иньш. опов. 2 00
63. **Н. Кобриньска.** Ядзя і Катруся та инь. опов. 1·80
64. **Д. Лукіянович.** Від кривди, повість . . . 2·00
65. **А. Чайковьский.** Оповіданя . . . . . 2·00
66. **Марно Вовчок.** Народні оповіданя, т. III. . 3·80
67—68. **І. Левицький.** Хмари . . . . . 4·80
69—70. **Е. Золя.** Жерміналь . . . . . 6·00
71. **О. Маковей.** Оповіданя . . . . . 3·00
73. **Кароль Кавцкі.** Народність і її початки . . 0·60
74. **Фр. Енґельс.** Людвік Фаєрбах . . . . . 0·50
75. **Фр. Енґельс.** Початки родини, приватної власности і держави . . . . . 1·50
76. **Ш. Сеньобо́.** Австрия в XIX столїтю . . 0·80
77. **В. Будзиновський.** Хлопська посїлість брош. 2·00
оправлена . . . . . 2·40
78. **К. Флямаріон.** Про небо . . . . . 2·00
79. **М. П. Драгоманов.** Переписка, т. І. . . . . 1·80
80. **С. Степняк.** Підземна Росия . . . . . 3·00
81. **Адріян.** Аґрарний процес у Добростанах . 1·00
82. **Г. Тен.** Фільософія штуки . . . . . 1·00
83. **Інґрем** Історія полїт. економії . . . . 4·00
84. **Ферієр.** Дарвінізм брош. (1·30) оправ. . . 1·70
85. **Й. Конрад.** Національна економія . . . 2·30

Книжки під чч. 73—84 друковані в давній серії (Науковій Бібліотеці).

В другій серії „Літературно-науковій Бібліотеці“ вийшли:

1. **М. Грушевський.** Хмельницький і Хмельниччина . . . . . 0·20
2. **Курцій Руф.** Фільотас . . . . . 0·20
3. **В. Наумович.** Величина зніздяного сьвіта . 0·15
4. **Панас Мирний.** Лови . . . . . 0·06
5. **І. Пулюй.** Непропаща сила 0 20
6. **М. Грушевський.** Бех-Аль-Джуґур . . . . . 0·15
7. **І. Раковський.** Вік нашої землї . . . . . 0·10
8. **А. Чехов.** Каштанка . . . . . 0·10
9. **М. Драгоманів.** Мик. Ів. Костомарів . . . 0·15
10. **Е. Золя.** Напад на млин . . . . . 0·25
11. **І. Пулюй.** Нові і перемінні звізди . . . . 0·10
12. **Г. Квітка.** Маруся . . . . . 0·50
13. **М. Левицький.** Умова для селяньских спілок 0·20

4. **П. Куліш.** Орися . . . . . 0·05
15. **М. Кустяковська.** Іван Гус . . . . . 0·20
16. **О. Стороженко.** Оповіданя І. . . . . 0·20
17. **В. Барвінський.** Досліди з поля статистики 0 20
18. **В. Короленко.** Ліс шумить . . . . . 0·20
19. **І. Франко.** Шевченко в польскій рев. леґенді 0·40
20. **В. Гіґо.** Кльод Іе . . . . . 0·25
21. **Е. Еґан.** Руські селяни на Угорщині . . . 0·22
22. **П. Мирний.** Лихий попутав . . . . . 0·40
23. **А. Д. Уайт.** Розвій ґеоґрафічних поглядів . 0·30
24. **Ів. Франко.** Украдене щастє . . . . . 0·05
25. **С. Єфремов.** Національне питанє в Норвеґії 0 00
26. **П. Ніщинський.** Гомерова Іліяда (1 пісня) . 0 30
27. **М. Драгоманів.** Два учителї . . . . . 0·30
28. **Е. Золя.** Повінь . . . . . 0·40
29. **С Томашівський.** Кіївська козаччина 1855 р. 0·30
30. **П. Ніщинський.** Гомерова Іліяда (2 пісня) . 0·10
31. **Т. Масарик.** Ідеали Гуманности . . . . . 0·35
32. **Люкіян.** Юпітер у клопотах . . . . . 0·35
33. **М. Костомарів.** Письмо до ред. „Колокола“ 0 25
34. **М. Гоголь.** Вій... . . . . 0·43
35. **І. Раковський.** Вулькани . . . . . 0·20
36. **Ґ. Фльобер.** Іродіяда . . . . . 0·30
37. **О. Терлецький.** Москвофіли й народовиї . 0·30
38—39. **І. Турґенеєв.** Ася . . . . . 0·40
40. **Л. Боровиковський.** Маруся . . . . . 0·20
41—42. **Данте Аліґері.** Пекло, пісня І–Х . . 0·45
43—45. **В. Олехнович** Раси Европи 0 70
46–48. **Л. Толстой.** Крайцерова соната . . . 0·90
49—50. **О. Бодянський.** Українські казки . . . 0·50
51. **Е. Золя.** Смерть Олівіє Бекая . . . . . 0·25
52. **А. Уайт.** Розвій астроном. поглядів . . . . 0·45
53. **Гомер.** Іліяда (3 пісня) . . . . . 0·25
54. **А Міцкевич.** Лист до братів Галичан . . . 0·45
55—56. **Л Толстой.** Смерть Івана Іліча . . . 0·55
57. **В. Брайтеняах.** Біольоґія в XIX. в. . . . 0·25
58—59. **М. Ґоркий** На дні житя . . . . . 0·70
60–61. **М Верн** Біблія . . . . . 0·40
62—63. **Г. Кляйст.** Марквіза О... . . . . 0·40
64. **Карєєв М.** Фільозофія історії 0.25
65—67. **Ф. Достоєвский.** Грач 1 50
68. **Ш. Сеньобо.** Міжнародні революцийні партії 0·40
69—71. **І. Турґенєв.** Весняні води . . . . . 1·30
72. **А. Д Уайт.** Розвій поглядів на лихву . . 0·30
73—74. **П. Куліш.** Українські оповіданя . . . 0·90
75. **Фердинанд Ляссаль.** Про суть конституції 0·30
76—77. **А. Шаміссо.** Петро Шлеміль . . . 0·70
78. **М. Драгоманів.** Літ.-сусп. партії в Галичині 0·40
79. **Д. Мордовець.** Оповіданя . . . . . 0·60
80. **О. Кониський** Листи про Ірляндію . . . 0·45
81—82. **І. Левицький.** Гуморески . . . . . 0·75
83. **Ю. Візнер.** Житє ростин у морі 0 15
84—85. **П. Ніщиньский.** Гомерова Іліяда, IV—VI 0·80
86. **В. Антонович.** Поль.-українські відносини 0·40
87. **І. Турґенєв.** Муму 0 30
88–90. **А. Кримський.** Мусулманство і його будучність . . . . . 1·70
91—92. **О. Стороженко.** Оповіданя. II. . . . 1·10
93. **А. Д. Уайт.** Розмови з Л. Толстим . . . 0·30
94—96. **Ф. Купер.** Зьвіробойник . . . . . 0·—
97—98, **О Вайсмаєр.** Про туберкульозу . . 0·90
99—100. **О. Стороженко.** Оповіданя III. . . . 0·85

Можна набувати теж повість М. Яцкова: **Огні горять** — по 2·50 кор.

Хто купує за готівку нараз усї книжки видані доси, дістає 25% рабату.

АКОРДИ, антольоґія української поезиї від смерти Шевченка до найновійших часів під ред. д-ра Ів. Франка, з ілюстрациями Ю. Панкевича, люксусове виданє, по цїнї 6, 7·50, 8, 8·50 і 10 кор.

Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

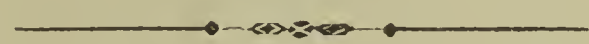

Родимці! Русини і Русинки всїх верств суспільности!

Головний Видїл Руского Товариства Педаґоґічного виступив сего року з обширнїйшим як звикле звітом зі своєї і своїх філїй дїяльности, а вчинив се тому, щоби ширші круги суспільности познакомити з завданем, змаганями і роботою Товариства.

Родимці! Читайте уважно наш звіт і пізнайте се так важне і в житю кождого культурного народа необходиме Товариство. Ми не боїмо ся суворої критики, навпаки кожда річева і щира оцїнка укріпить наше становище і звяже нас тїснїйше з народом. Ми вповнї сего сьвідомі, що Товариство за 23 лїт свого єствованя не много зробило і не стало ще популярне і загальне, що оно начинає доперва тепер запускати глибші корінї на ниві народній. Підчас коли нїмецкі Schulverein-и і подібні ческі та словеньскі товариства (як „Slovenska Školska Matica“, „Matiče školska“ в Чехах) числять десятки і сотки тисячі членів та удержують в великім числї школи всїлякого рода (від народних до середних) — може Руске Товариство Педаґоґічне за 23 лїт свого єствованя повеличатись ледви числом 1.500 дїйсних членів, одною школою видїловою і одною неповною семинариєю, кількома бурсами і курсами для анальфабетів. Товариство бажає однак ввійти чим скорше на дорогу широкої орґанїзациї і всесторонної просьвітної дїяльности, думає вже в сїм роцї о заснованю кількох народних шкіл в таких селах, котрих населенє майже призначене на спольщенє, гадає о заснованю більшого числа видїлових шкіл і семинарий учит., стремить до заложеня бодай одної ґімназиї або реальної школи. Сї наміри і пляни остануть однак так довго пустими мріями — доки наша суспільність не прозріє і не порозуміє, що наша сила і будучність лежить як в економічно-фінансових змаганях так і в ширеню просьвіти між всї верстви народу, в заснованю і удержуваню як найбільшого числа своїх власних шкіл та сотвореню осьвідомленої середної і висшої інтелїґенциї. Ми станем лиш тодї сильні і национально осьвідомлені, коли не лиш духовні і сьвітскі осьвічені верстви, але і міщани та селяни причинять ся своїми вкладками і лептами (в квотї 1—2 корон річно) до основаня і удержаня в кождім містї і місточку якоїсь школи Руского Товариства педаґоґічного, коли і по селах повстануть свої школи з руским язиком викладовим, коли до них молодїж стане з охотою ходити та навчить ся в них рідної історії, мови і лїтератури та обовязків щирого Русина.

Родимці! Пізнайте раз сю велику правду, сю дорогу до национального відродженя Руси. Вступайте громадно в члени Руского Товариства Педаґоґічного, научіть і найменьшого брата, що се Товариство заслугує вповнї на 1—2 корон річної вкладки чи жертви, що оно віддасть сї жертви сторицею сїючи між молодїж зерно доброї науки і национальної сьвідомости. Поможіть нам розвинути всесторонну дїяльність по селах і містах, піднесїть Товариство материяльно і поставте єго на власні ноги.

Родимці! Нехай наш голос не буде голосом вопіючого в пустинї, нехай не марнує наша безталанна Русь роки і десятилїтя в бездїльности і байдужности на поли шкільництва. Наша будучність лежить лиш в ширеню правдивої просьвіти на своїм ґрунтї, в своїй мові.

Адреса Товариства: ул. Сикстуска ч. 47.
Адреса касиєра: ул. Кохановского ч. 15 Б.

AK